

Press DOWN and RIGHT

Free cell

D5: (F0) 130
Enter range to format: B2..D5

POINT

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2		20	80	100				
3		30	70	110				
4		40	80	120				
5		50	90	130				
6								

Press RETURN to complete range

B2: (C2) 20

READY

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2		\$20.00	\$80.00	\$100.00				
3		\$30.00	\$70.00	\$110.00				
4		\$40.00	\$80.00	\$120.00				
5		\$50.00	\$90.00	\$130.00				
6								

Right label-prefix character

B3: "BUDGET

READY

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2		BUDGET						
3		BUDGET						
4		BUDGET						
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								

Left-aligned
Right-aligned
Centered

نوت :

برای اینکه یک حرف و یا یک علامه در داخل یک Label تکرار گردد از کلید Backslash (\) استفاده مینمائیم طوری که اولاً کلید Backslash را فشار داده و بعداً هر علامه و یا هر حرف را که خواسته باشیم تکرار گردد آنرا تایپ نموده و انتر مینمائیم.

تعیین اندازه يك ستون

در پروگرام لوتس میتوانیم اندازه ستون را از يك الى ۲۴۰ تغییر بدهیم . در حالت عادی اندازه ستون به اندازه ۹ کرکتر می باشد و اگر بخواهیم اندازه يك ستون را زیاد و یا کم نمائیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید C (Column) را فشار میدهیم .
 - ۴- کلید S (Set-width) را فشار میدهیم . در نتیجه پیغام ذیل ظاهر میگردد :
- Enter column width (1. ... 240) : 9
- ۵- با انتر نمودن نمبر مورد نظر اندازه ستون تعیین میگردد .

تعیین اندازهء تمام ستون ها

اگر بخواهیم اندازهء تمام ستون ها را کم و یا زیاد نمائیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

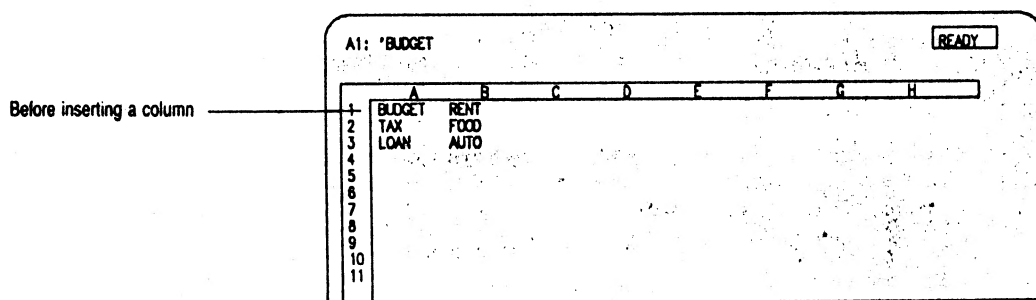
- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید G (Global) را فشار میدهیم .
 - ۴- کلید C (Column-width) را فشار میدهیم .
 - ۵- نمبر مد نظر گرفته را انتر مینمائیم .
- در نتیجه دیده میشود که تمام ستون ها به اندازه نمبر مد نظر گرفته شده تغییر میخورند .

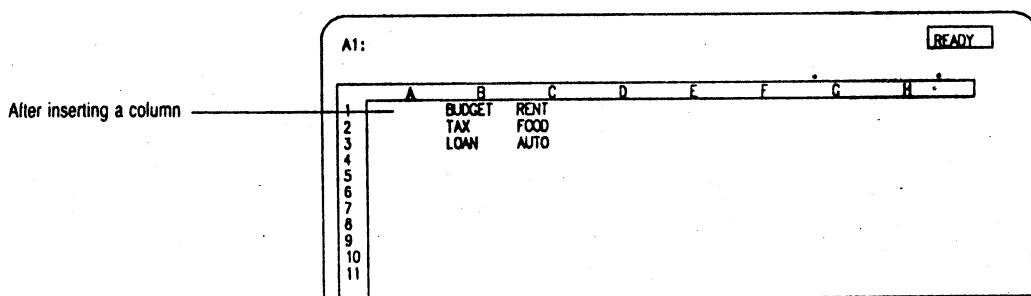
اضافه نمودن قطار (Insert Row) :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید W (Workseet) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید I (Insert) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید R (Row) را فشار میدهیم .
- ۵- اگر بخواهیم چندین قطار را اضافه نمائیم يك ساحه را تعیین مینمائیم و بعداً کلید انتر را فشار میدهیم و در غیر آن صرف کلید انتر را فشار میدهیم .

اضافه نمودن ستون (Insert Column) :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میده
- ۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید I (Insert) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید C (Column) را فشار میدهیم .
- ۵- اگر بخواهیم چندین ستون را اضافه نمائیم يك ساحه را تعیین مینمائیم و بعداً کلید انتر را فشار میدهیم و در غیر آن صرف کلید انتر را فشار میدهیم .

پاك نمودن سكرين (Clearing Screen)

برای پاک نمودن سکرین در پروگرام لوتس مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید E (Erase) را فشار میدهیم .

۴- کلید Y (Yes) را فشار میدهیم .

درین حالت سکرین پاک میگردد و میتوانیم فایل جدید را شروع نمائیم .

پاك نمودن قطار و ستون (Deleting Row and Column) :

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید D (Delete) را فشار میدهیم .

درین حالت پیغام (Column, Row) ظاهر میگردد .

۴- اگر کلید R (Row) را فشار بدهیم قطار (Row) را پاک مینماید . و اگر کلید

C (Column) را فشار بدهیم ستون Column را پاک مینماید . و بعداً کلید انتر را فشار میدهیم .

اگر بعد از قدم سوم کلید Esc را فشار بدهیم میتوانیم به هر ستون و یا هر قطاردیگر Cell pointer را حرکت داده و متباقی مراحل را اجراء نمائیم .
به همین قسم ما چندین قطار و یا چندین ستون را با تعیین نمودن ساحه از بین برده میتوانیم .

نمبر زدن قطار ها (Numbering the Rows)

برای اینکه قطار ها را نمبر زده بتوانیم از Command ذیل استفاده مینمائیم و طور دلخواه هر قدر نمبر را تعیین نمائیم پروگرام Lotus 1-2-3 آنرا اتومات نمبر میزند و مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید D (Data) را فشار میدهیم .

۳- کلید F (File) را فشار میدهیم .

پیغام ذیل روی Screen ظاهر میگردد که باید (Range) ساحه را تعیین نمائیم و برای تعیین نمودن ساحه مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

Enter file range :

۴- کلید (Extension) را فشار میدهیم و با حرکت دادن کلید و ساحه

را تعیین مینمائیم که بعداً انتر مینمائیم .

Start: 1 ←

۵- شروع نمبر را میدهیم .

۶- قدم Step نمبر را میدهیم .

Step : 1 ←

۷- نمبر آخری Stop را میدهیم .

Stop: 50 ←

که دیده میشود اتومات از نمبر ۱ الی ۵۰ نمبر میزند .

ظاهر نمودن حالت ستندرد پروگرام لوتس (Display Status) :

برای اینکه بتوانیم راجع به حاشیه، طول صفحه، پرتر، ساعت، تاریخ و غیره معلومات حاصل نمایم مراحل ذیل را اجراء مینماییم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید D (Default) را فشار میدهیم .

۵- کلید S (Status) را فشار میدهیم .

دیده میشود که سکرین راجع به معلومات فوق ظاهر میگردد . با فشار دادن کلید Space bar سکرین قبلی ظاهر میگردد و بعداً Q (Quit) را انتخاب مینماییم .

پاك نمودن فایل (Deleting File) :

بعضی اوقات امکان دارد که يك فایل را کاملاً از دسکیت پاك نمایم برای این مطلب مراحل ذیل را اجراء مینماییم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید F (File) را فشار میدهیم .

۲- کلید E (Erase) را فشار می‌دهیم .

درین حالت روی سکرین پیغام ذیل ظاهر میگردد :

Worksheet print Graph other

۴- با انتخاب نمودن W (Worksheet) فایل های (Worksheet) ظاهر میگردد و

بعداً فایل مدنظر گرفته شده را highlight نموده ← مینمائیم .

۵- کلید Y (Yes) را فشار داده و فایل فوق پاک میگردد .

کاپی نمودن فایل (Copying the File) :

برای اینکه يك ساحه را از يك قسمت به دیگر قسمت کاپی نمائیم اولاً کرسر را

در همان قسمت که باید کاپی گردد قرار می‌دهیم . و مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید C (Copy) را فشار می‌دهیم .

۳- ساحه که باید Copy گردد تعیین نموده و انتر مینمائیم .

۴- Cell pointer را در موقعیتی که Copy شود قرار می‌دهیم .

۵- ساحه را برای کاپی شدن تعیین مینمائیم .

۶- و با فشار دادن کلید انتر، کاپی میگردد .

ثبت نمودن فایل (Saving File)

۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید F (File) را فشار می‌دهیم .

- ۳- کلید S (Save) را فشار می‌دهیم .
- ۴- نام دیراف و نام فایل را تایپ می‌نمائیم .
- ۵- با فشار دادن کلید انتر فایل ثبت میگردد .

نوت :

اگر عوض يك فایل ، فایل دیگر را جاکزین Replace نمائیم R (Replace) را فشار

می‌دهیم .

ظاهر نمودن فاییل : (Retrieving File)

- ۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید F (File) را فشار می‌دهیم .
- ۳- کلید R (Retrieve) را فشار می‌دهیم .
- ۴- نام دیراف را معرفی نموده و انتر می‌نمائیم .
- ۵- فایل مد نظر را highlight نموده و انتر می‌نمائیم .

← a :

چاپ نمودن فاییل (Printing) :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید P (Print) را فشار می‌دهیم .
- ۳- کلید P (Printer) را فشار می‌دهیم .
- ۴- کلید R (Range) را فشار می‌دهیم .

۵- ساحهء را که باید چاپ (Print) گردد تعیین نموده و انتر مینمائیم .

۶- کلید A (Align) را فشار میدهیم .

۷- کلید G (Go) را فشار میدهیم .

دیده میشود که همان ساحه تعیین شده را چاپ مینماید .

جمع نمودن نمبر ها (Addition Formula) :

فرضاً فایل ذیل را داشته باشیم :

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	S-No	Name	Position	Salary				
2	1	M.Aman	Engineer	12000				
3	2	M.Karim	Doctor	10000				
4	3	Abdul	Engineer	10000				
5	4	Gh. Habib	Teacher	5000				
	Total							

برای جمع نمودن معاشات فوق الذکر از جمع استفاده مینمائیم .

← $+ F3 + F4 + F5 + F6$

و یا از فورمول جمع استفاده مینمائیم طور ذیل :

← $@ SUM (F3.. F6)$

فرضاً لست معاشات از ستون سوم الی ستون ۱۲۶ باشد طور ذیل از فورمول جمع

استفاده مینمائیم :

← $@ SUM (F3.. F 126)$

تفریق نمودن نمبر ها (Subtraction Formula) :

میخواهیم Cell pointer F5 , را از cell pointer F6 , تفریق نمائیم طور ذیل کار

مینمائیم :

← $+ F6 - F5$

ضرب نمودن نمبر ها (Multiplication Formula) :

میخواهیم Cell pointer F5 , را همراه F6 , cell pointer ضرب نمائیم . طور ذیل کار

مینمائیم :

← $+ F5 * F6$

تقسیم نمودن نمبر ها (Division Formula) :

میخواهیم F5 , cell را تقسیم F6 , cell pointer نمائیم طور ذیل کار مینمائیم :

← $+ F5 / F6$

فورمول محاسبه نمودن اوسط (Average) :

← $@ AVG (F3.. F45)$

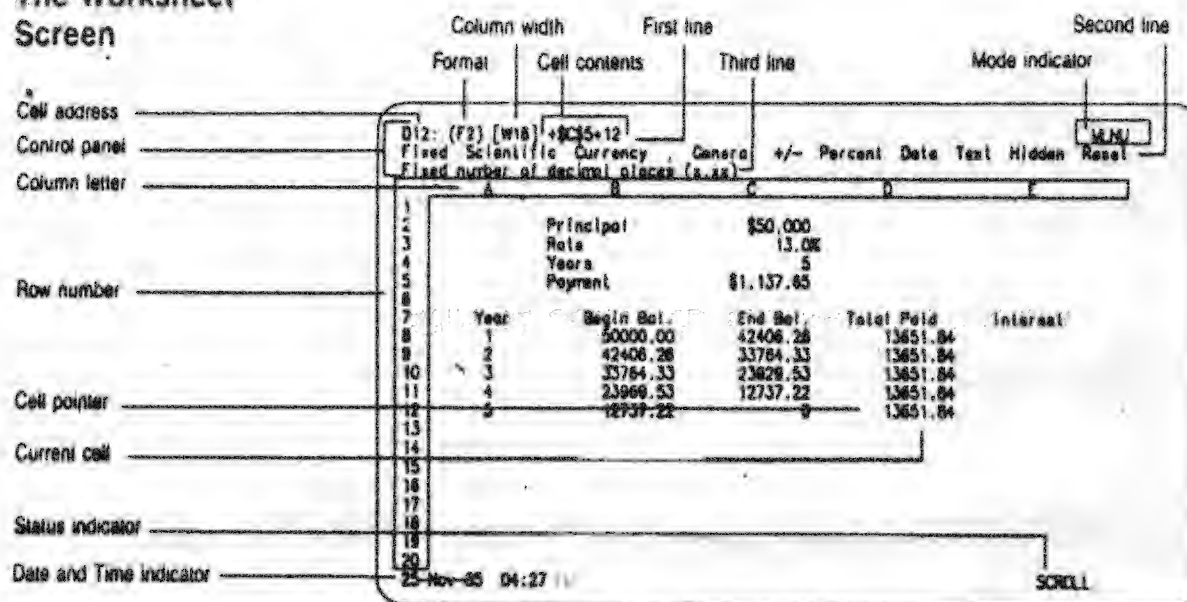
بسم الله الرحمن الرحيم

LOTUS 1-2-3
Release 2.01

پروگرام لوتس

پروگرام لوتس (Lotus 123) پروگرامی میباشد که میتوانیم توسط آن امورات محاسبوی را انجام بدهیم . بطورمثال محاسبه نمودن معاشات ماهانه و یا سالانه، يك اداره، محاسبه نمودن امورات خریداری يك موسسه ، بوجود آوردن امورات محاسبوی بصورت گرافيك ، سورت نمودن ريكارد ها به ترتیب الفبا و به همین قسم انواع و اقسام امورات محاسبوی را انجام داده میتوانیم .

The Worksheet Screen

فورمول دریافت بلند ترین نمبر (Maximum) :

@ Max (list) ←
 @ max (L 12.. L 65) ←

فورمول دریافت کمترین نمبر (Minimum) :

@ min (list) ←
 @ min (H2 .. H 63) ←

MANPOWER TRAINING PROGRAM

ACCOUNTING

SECOND CYCLE 1990

S-N	NAME	F.NAME	AGE	POSITION	SALARY	COMPUTER SCORE
1	M.ESA	NOURULHAQ	32	STUDENT	2000	97
2	M.NASIM	A.WAHID	26	STUDENT	1000	93
3	AHMAD	KHALIL	24	STUDENT	1500	94
4	M.ESHAQ	QALANDER	35	TEACHER	2000	90
5	A.SALAM	M.SALIM	24	STUDENT	1500	97
6	A.SUBHAN	M.NASIR	30	STUDENT	2000	90
7	NASRULLAH	A.SAMAD	30	STUDENT	1200	97
8	A.WAHID	GH.JAILANE	24	STUDENT	1200	85
9	M.NADER	HAIDER	23	STUDENT	1200	90
10	PIR.M.	SARDAR	25	STUDENT	1200	90
TOTAL					14800	

Move Command

برای اینکه يك فايل را از يك قسمت به ديگر قسمت حرکت بدهيم مراحل ذيل را
اجراء مينمائيم .

- ۱- کلید (/) Slash را فشار میدهیم .
- ۲- کلید (M) Move را فشار میدهیم .
- ۳- ساحه که باید حرکت (Move) نماید آنرا تعین نموده و انتر مينمائيم .
- ۴- بعد (cell pointer) را به قسمت مد نظر گرفته که باید به آن (Move) حرکت
نماید قرار داده و ساحه را تعین نموده و انتر مينمائيم .

Before moving data

FROM range (A1..B8)

B8: (C2) +B4+B5+B6

READY

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								

EXPENSES	
RENT	\$400.00
FOOD	\$300.00
AUTO	\$130.00
TOTAL	\$830.00

After moving data

TO range (E5..F11)

F11: (C2) +F7+F8+F9

READY

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								

EXPENSES	
RENT	\$400.00
FOOD	\$300.00
AUTO	\$130.00
TOTAL	\$830.00

کار نمودن از پروگرام لوتس به DOS و برعکس آن

Accessing DOS From 1-2-3

بعضی اوقات امکان دارد در جریان کار نمودن در پروگرام لوتس به کار نمودن بعضی کومند های DOS ضرورت باشد و یا فرضاً يك راپور در پروگرام لوتس تایپ شده باشد و دسکیت خالی نزد ما نباشد و ضرورت به Format نمودن دسکیت گردد. برای اینکه راپور تایپ شدگی Clear نگردد و هم دسکیت جدید را فارمت نموده باشیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

- ۱- کلید (/) (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید (S) (System) را فشار میدهیم .
- ۳- درین حالت ما میتوانیم دسکیت جدید را فارمت نمائیم و یا بعضی کومند های دیگر DOS را اجراء نمائیم و بعد با تایپ نمودن Exit دوباره سکرین قبلی پروگرام لوتس که ما کار می نمودیم ظاهر میگردد .

کاپی نمودن از يك فایل به فایل دیگر Copy From one File to Another

اگر بخواهیم از يك فایل به دیگر فایل کاپی نمایم اولاً Cell pointer را به قسمت که باید فایل کاپی گردد قرار داده و مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

- ۱- کلید Slash (/) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید (F) (File) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید (C) (Combine) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید (C) (Copy) را فشار میدهیم .
- ۵- کلید (E) (Entire file) را فشار میدهیم .

درین حالت نام فایل های ثبت شدگی روی سکرین ظاهر گردیده و فایل مد نظر را های لایت (highlight) نموده و انتر مینمائیم که دیده میشود فایل مذکور کاپی گردیده و بعداً آنرا ثبت مینمائیم .

طریقه دوم پاک نمودن فایل (Deleting File) :

- ۱- کلید Slash (/) را فشار میدهم .
- ۲- کلید S (System) را فشار میدهم .
- ۳- دیراف a را معرفی مینمائیم .
- ۴- Dir a: را ظاهر مینمائیم .
- ۵- فایل مد نظر را پاک مینمائیم .

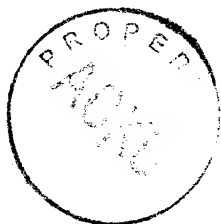
← A > del Aziz. wk 1

درین حالت فایل فوق پاک میگردد .
با تایپ نمودن . Exit دوباره پروگرام لوتس ظاهر میگردد .

لست نمودن فایل ها : (Listing File) :

برای اینکه لست فایل هارا روی سکرین ظاهرمائیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

- ۱- کلید (Slash) / را فشار میدهم .
 - ۲- کلید F (File) را فشار میدهم .
 - ۳- کلید L (List) را فشار میدهم .
- با فشار دادن کلید L (List) پیغام ذیل روی سکرین ظاهر میگردد :

و هدف ما عبارت از بست نمودن فایل ها Worksheet است .

۴- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۵- دیرافیکه فایل های Worksheet دران ثبت است تعیین نموده و انتر مینمائیم .

Esc

a: ←

درین حالت دیده میشود که فایل ها بست میگردد و با فشار دادن کلید Esc

دوباره سکرین قبلی ظاهر میگردد .

تعیین نمودن خانه اعشاریه نمبر ها : (Decimal) :

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W Worksheet را فشار میدهیم .

۳- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار میدهیم .

۵- کلید F (Fixed) را فشار میدهیم .

درین حالت نمبر خانه اعشاریه را انتر مینمائیم .

← 2 Enter number of decimal place (0.. 15)

حال اگر 1000 را تایپ نمایم اتومات کمپیوتر به 1000.00 تغییر میدهد .

تغییر دادن نمبر ها به شکل Scientific :

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۲- کلید G (Global) را فشار می‌دهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار می‌دهیم .

۵- کلید S (Scientific) را فشار می‌دهیم .

درین حالت تعداد خانه اعشاریه را انتر مینمائیم .

← 2 Enter number of decimal place (0.. 15)

درین حالت اگر ۱۶۰۰ را تایپ نمایم کمپیوتر اتومات آنرا به شکل Scientific

1.60E+03 ظاهر مینماید.

علاوه نمودن واحد پول به نمبر ها (Currency) :

۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار می‌دهیم .

۳- کلید G (Global) را فشار می‌دهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار می‌دهیم .

۵- کلید C (Currency) را فشار می‌دهیم .

درین حالت تعداد خانه اعشاریه را انتر نموده و دیده میشود که در تمام نمبر ها

علامه واحد پول ستندرد در پروگرام (\$) ظاهر میگردد .

سه سه خانه جدا نمودن نمبر ها توسط کامه (Comma)

۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار می‌دهیم .

۳- کلید G (Global) را فشار می‌دهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار می‌دهیم .

درین حالت ، را انتخاب نموده و دیده میشود که سه سه خانه نمبر هارا توسط ، جدا مینماید .

نوت :

برای بدست آوردن حالت اولی سکرین از حالت‌های Currency , Scientific, Fixed و بعد از اجراء نمودن قدم های (۱-۲-۲ و ۴ در قدم پنجم 0 را تایپ نموده و انتر مینمائیم .

حرکت دادن cell pointer (Address to go) :

بعضی اوقات امکان دارد که يك Cell pointer معینه را روی سکرین ظاهر نمایم که اولاً کلید F5 را فشار داده و روی سکرین پیغام ذیل ظاهر میگردد .

← Enter address to go to : A 542

دیده میشود که Cell pointer به حجره A 542 قرار میگیرد .

نوت :

در پروگرام لوتس میتوانیم به عوض اینکه درتمام ورق کار (Worksheet) کومند های Scientific , Currency سه سه خانه جدا نمودن نمبر ها را تطبیق نمائیم میتوانیم در يك ساحه مشخص یعنی در يك تعداد ستون های معینه کومند های فوق را تطبیق نمائیم . و باقیمانده ستون ها به حالت خودش قرار میداشته باشد که مراحل آن قرار ذیل میباشد .

۱- کلیدیرا که مینوی اصلی پروگرام لوتس را ظاهر مینماید فشار می‌دهیم .

۲- کلید R , Range را فشار می‌دهیم .

۳- کلید F , Format را فشار می‌دهیم .

۴- کلید C , Currency را فشار می‌دهیم .

۵- تعداد خانه اعشاریه آنرا تعیین نموده و انتر مینمائیم .

۶- پیغام که باید ساحه تعیین گردد جواب میدهیم .

Enter 'Range to Format' ←

درین حالت در همان ستون هائیکه ساحه آن تعیین شده صرف علامه Currency ظاهر

میگردد و باقی ستون ها به حالت خودش باقی می ماند .

اگر بخواهیم در همان ساحه که Currency تعیین گردیده است دوباره به حالت اولی آن

برگردانیم مراحل ذیل را عملی مینمائیم :

۱- کلید / Slash را فشار میدهیم .

۲- کلید Range R را فشار میدهیم .

۲- کلید Format F را فشار میدهیم .

۴- کلید G (General) را فشار میدهیم .

درین حالت ساحه که قبلاً تعیین شده بود آنرا تعیین مینمائیم .

Enter Range ←

اگر تمام ورق کار (Worksheet) را مد نظر گرفته باشیم و یکی از کومند هارا

تطبیق نموده باشیم برای برگردانیدن به حالت عادی آن مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید (Worksheet) را فشار میدهیم .

۲- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار میدهیم .

۵- کلید G (General) را فشار میدهیم .

تغییر دادن علامه پول (Currency)

اگر بخواهیم علامه Currency را تغییر بدهیم فرضاً می‌خواهیم علامه \$ را به AFG تغییر بدهیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلیدیرا که مینوی اصلی پروگرام را ظاهر مینماید فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید D (Default) را فشار میدهیم .

۵- کلید O (Other) را فشار میدهیم .

۶- کلید I (International) را فشار میدهیم .

۷- کلید C (Currency) را فشار میدهیم .

۸- درین مرحله علامه \$ را پاک نموده و عوض آن Currency مورد نظر خویشرا

AFG را تایپ نموده و انتر مینمائیم و روی سکرین پیغام ذیل ظاهر میگردد :

Prefix Suffix

۹- کلید P (Prefix) را فشار میدهیم .

۱۰- کلید Q (Quit) را دو مرتبه فشار میدهیم .

با فشار دادن کلید Q دو مراتبه مراحل تغییر دادن واحد پولی تکمیل گردیده بعد

کومند Currency را عملی نموده و دیده میشود که عوض علامه \$ ، AFG پیش از نمبرها ظاهر میگردد .

اگر بخواهیم سکرین به حالت عادی آن برگردد مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۲- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار میدهیم .

۵- کلید G (General) را فشار میدهیم .

ظاهر نمودن فرمول ها به عوض قیمت ها

: (Display Formula Instead of Values)

برای ظاهر نمودن فرمول ها به عوض قیمت ها در ورق کار مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

۱- کلید را که مینوی اصلی پروگرام لوتس را ظاهر مینماید فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۲- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار میدهیم .

۵- کلید T (Text) را فشار میدهیم .

مخفی نمودن ورق کار (Suppress Cell Display)

برای ناپدید نمودن حجه ها در ورق کار مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلید را که مینوی اصلی پروگرام لوتس را ظاهر مینماید فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۲- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید F (Format) را فشار میدهیم .

۵- کلید H (Hidden) را فشار میدهیم .

**شروع نمودن پروگرام لوتس در کمپیوتریکه دارای دو فلاپی
دیراف باشد .**

در صورتیکه A> روی سکرین ظاهر باشد سیستم دسکیت پروگرام لوتس را در
Drive A میگذاریم ، Lotus یا 123 تایپ نموده پروگرام لوتس آماده کار نمودن میگردد .

← A> Lotus

یا

← A> 123

**شروع نمودن پروگرام لوتس ۱۲۳ در کمپیوتریکه دارای Hard
Drive باشد :**

در صورتیکه C> روی سکرین ظاهر باشد مراحل ذیل را برای شروع نمودن
پروگرام 123 اجراء مینمائیم .

C>

← C> cd\123

C:\123>

← C:\123> 123

یا

← C:\123> Lotus

نوت :

در کمپیوتر Zenith 286 در حالتیکه مینوی اصلی (Main Menu) روی سکرین ظاهر
باشد با فشار دادن حرف مربوط پروگرام ، پروگرام لوتس آماده کار نمودن میگردد .

درین حالت دیده میشود که تمام ورق کار ناپدید میگردد .

ثبت نمودن يك قسمت از فایل (Partial loads and save) :

میخواهیم يك قسمت از فایل را بنام علیحده ثبت نماییم که برای این کار مراحل ذیل را اجراء مینماییم .

۱- کلید Slash (/) را فشار میدهیم .

۲- کلید F (File) را فشار میدهیم .

۳- کلید X (Xtract) را فشار میدهیم .

۴- کلید V (Value) را فشار میدهیم .

۵- کلید Esc را فشار میدهیم .

۶- درین حالت نام فایل را تایپ مینماییم .

Enter Xtract Name : a: Aziz ←

۷- بعد از تایپ نمودن نام فایل ساعه، که باید ثبت گردد تعیین مینماییم .

Enter Xtract Range ←

ساعه مد نظر را که باید ثبت گردد های لایت نموده و انتر مینماییم که درین حالت همان قسمت های لایت شدگی ثبت میگردد .

قفل نمودن سند (Locked File) :

يك فایل را با دادن شفر (Password) نشانی قفل نموده میتوانیم و بدون دانستن (Password) فایل دوباره روی سکرین ظاهر شده نمیتواند و بجز از شخصیکه نشانی را به فایل داده کسی دیگری آنرا روی سکرین ظاهر نموده نمیتواند. برای این کار مراحل ذیل را اجراء مینماییم :

- ۱- کلید Slash (/) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید F (File) را فشار می‌دهیم .
- ۳- کلید S (Save) را فشار می‌دهیم .
- ۴- کلید Esc — را فشار می‌دهیم .

درین حالت دیراف و — نام فایل را تایپ نموده و بعد از نام فایل يك (Space)

خالیگاه گذاشته و حرف P را تایپ نموده و انتر مینمائیم .

Save file Name : a : Aman P ←

Enter Password : AA ←

Verify Password : AA ←

ظاهر نمودن فایل قفل شده :

- ۱- کلید Slash (/) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید F (File) را فشار می‌دهیم .
- ۳- کلید R (Retrieve) را فشار می‌دهیم .
- ۴- نام دیراف و نام فایل را انتر مینمائیم .
- ۵- نام نشانی Password را انتر مینمائیم .

از بین بردن شفر (نشانی) فایل (To abandon the use password) :

اگر خواسته باشیم نشانی (شفر) (Password) يك فایل را ازین ببریم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

- ۱- کلید / Slash را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید F File را فشار می‌دهیم .
- ۳- کلید S Save را فشار می‌دهیم .
- ۴- کلید Backspace را فشار می‌دهیم .
- ۵- کلید انتر (←) را فشار می‌دهیم .
- ۶- کلید R Replace را فشار می‌دهیم .

درین حالت دیده میشود که فایل به حالت عادی بدون نشانی ثبت میگردد .

تغییر دادن شفر (نشانی) فایل :

بعضی اوقات امکان دارد نشانی شفر (Password) را که ما به يك فایل تعیین نموده بودیم افشا شده باشد که برای این کار میتوانیم نشانی را عوض نموده و نشانی جدید را تعیین نمائیم که مراحل آن قرار ذیل میباشد :

- ۱- کلید / Slash را فشار میدهیم .
- ۲- کلید File F را فشار میدهیم .
- ۳- کلید Esc را فشار میدهیم .
- ۴- با انتر نمودن نام فایل دیراف ، گذاشتن يك Space و تایپ نمودن حرف P مرحله چهارم تکمیل میگردد .

Save file name : a: Khalid P ←

Enter Password: A7 ← ۵

Verify Password : A7 ← ۶

۷- کلید R (Replace) را فشار میدهیم .

مخفی نمودن ستون ها (Hiding Columns) :

اگر يك یا چند ستون را (Hide) پت نمائیم طور ذیل کار مینمائیم :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .
 - ۳- کلید C (Column) را فشار میدهیم .
 - ۴- کلید H (Hide) را فشار میدهیم .
- درین حالت ساحه را تعیین نموده و انتر مینمائیم .

دوباره ظاهر نمودن ستون های مخفی شده :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .
 - ۳- کلید C (Column) را فشار میدهیم .
 - ۴- کلید D (Display) را فشار میدهیم .
- درین حالت سازه را تعیین نموده و انتر مینمائیم .
- Specify Column to unhide : ←

تغییر دادن دیراف (Changing the default directory):

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .
 - ۳- کلید G (Global) را فشار میدهیم .
 - ۴- کلید D (Default) را فشار میدهیم .
 - ۵- کلید D (Directory) را فشار میدهیم .
 - ۶- دیراف را تعیین مینمائیم .
- a : ←
- ۷- کلید Q (Quit) را فشار میدهیم .

طریقه دوم تغییر دادن دیراف

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید F (File) را فشار میدهیم .

۲- کلید D (Directory) را فشار می‌دهیم .

۴- دیراف را تغییر می‌دهیم .

← a:

(SORTING) دسته بندی نمودن

توسط پروگرام لوتس ما میتوانیم معلومات را سورت نمائیم . فرضاً اگر ما يك راپور نتایج امتحانات را داشته باشیم و بخواهیم نمرات شاگردان را از نمبر بلندترین الی نمبر کمترین و برعکس آن سورت نمائیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید D (Data) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید S (Sort) را فشار می‌دهیم .

۴- کلید D (Data Range) را فشار می‌دهیم .

۵- درین حالت تمام ساحه معلومات را که در ورق کار تایپ گردیده های لایت

نموده و انتر مینمائیم .

۶- کلید P (Primary) را فشار می‌دهیم .

۷- درین حالت ساحه همان ستون را که نظر به آن سورت گردد تعیین نموده و انتر .

مینمائیم .

۸- کلید D (Descending) را فشار داده و انتر مینمائیم .

۹- کلید (Secondary) را فشار می‌دهیم .

۱۰- ساحه باقیمانده را تعیین نموده و انتر مینمائیم .

۱۱- کلید D (Decending) را فشار داده و انتر مینمائیم .

۱۲- کلید G (Go) را فشار میدهیم .

درین حالت دیده میشود که تمام ریکارد ها سورت میگرددند .

انتقال دادن از يك جا به جاى ديگر (Transpose) :

بعضی اوقات برای اینکه ستون را به قطار و یا برعکس آن تغییر بدهیم مراحل ذیل

را انجام میدهیم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید R (Range) را فشار میدهیم .

۳- کلید T (Transpose) را فشار میدهیم .

Enter Range to Copy From : ←

درین حالت ساحه را تعیین نموده و انتر مینمایم . بعداً به موقعیت دلخواه خویش .

Cell pointer را قرار داده و ساحه را تعیین نموده و انتر مینمایم

Enter Range to Copy to : ←

Original range

	A	B	C	D	E	F
1	SALARIES	\$75,000.00				
2	BENEFITS	\$25,000.00				
3	T & E	\$4,000.00				
4						
5						
6						
7						
8						
9	SALARIES	\$75,000.00	BENEFITS	\$25,000.00	T & E	\$4,000.00
10						
11						

Transposed range

به دو حـصـه تقـسـیم نمـودن سـکـرین : (Splitting the Screen) :

اگر بخواهیم يك فایل را به دو حـصـه سـکـرین ظـاهـر نـمـائـیم مـرا حـل ذـیل را اجـراء مـیـنـمائـیم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید W (window) را فشار میدهیم .

۴- کلید H (Horizontal) را فشار میدهیم .

درین حالت دیده میشود که سـکـرین به قـسم افـقی به دو حـصـه تقـسـیم مـیـگـردد .

اگر از Window بالا به Window پائین و برعکس آن کار نمائیم کلید F6 را فشار

میدهیم .

Horizontal windows

LOAN INFORMATION .			
Principal	\$50,000		
Rate	13.0%		
Years	5		
Payment	\$1,137.65		

Year	Begin Bal.	End Bal.	Total Paid
1	50000.00	42406.26	13651.84
2	42406.26	33764.33	13651.84
3	33764.33	23929.53	13651.84
4	23929.53	12737.22	13651.84
5	12737.22	0	13651.84

نوت :

با تطبیق نمودن مراحل ذیل سکرین دوباره به حالت اولی قرار میگیرد .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید W (window) را فشار میدهیم .

۴- کلید C (Clear) را فشار میدهیم .

اگر بخواهیم سکرین را بقسم عمودی تقسیم نمائیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید W (Window) را فشار میدهیم .

۴- کلید V (Vertical) را فشار میدهیم .

ثابت قرار دادن عنوان (Freezing Title) :

با تطبیق نمودن مراحل ذیل ما میتوانیم عنوان يك راپور را بقسم افقی ، عمودی و

یا بقسم افقی و عمودی ثابت قرار بدهیم که مراحل آن قرار ذیل است .

۱- مینوی اصلی پروگرام لوتس را روی سکرین ظاهر مینمائیم .

۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید T (Tital) را فشار میدهیم .

۴- درین حالت روی سکرین پیغام ذیل ظاهر میگردد .

Both Horizontal Vertical Clear

حال اگر H را فشار بدهیم عنوان را بقسم افقی ثابت قرار میدهد .

- و اگر V را فشار بدهیم عنوان را بقسم عمودی ثابت قرار میدهد .
- اگر B را فشار بدهیم عنوان را بقسم افقی و عمودی ثابت قرار میدهد .
- و اگر c (Clear) را فشار بدهیم تمام مراحل فوق را به حالت اولی آن برمیگرداند .

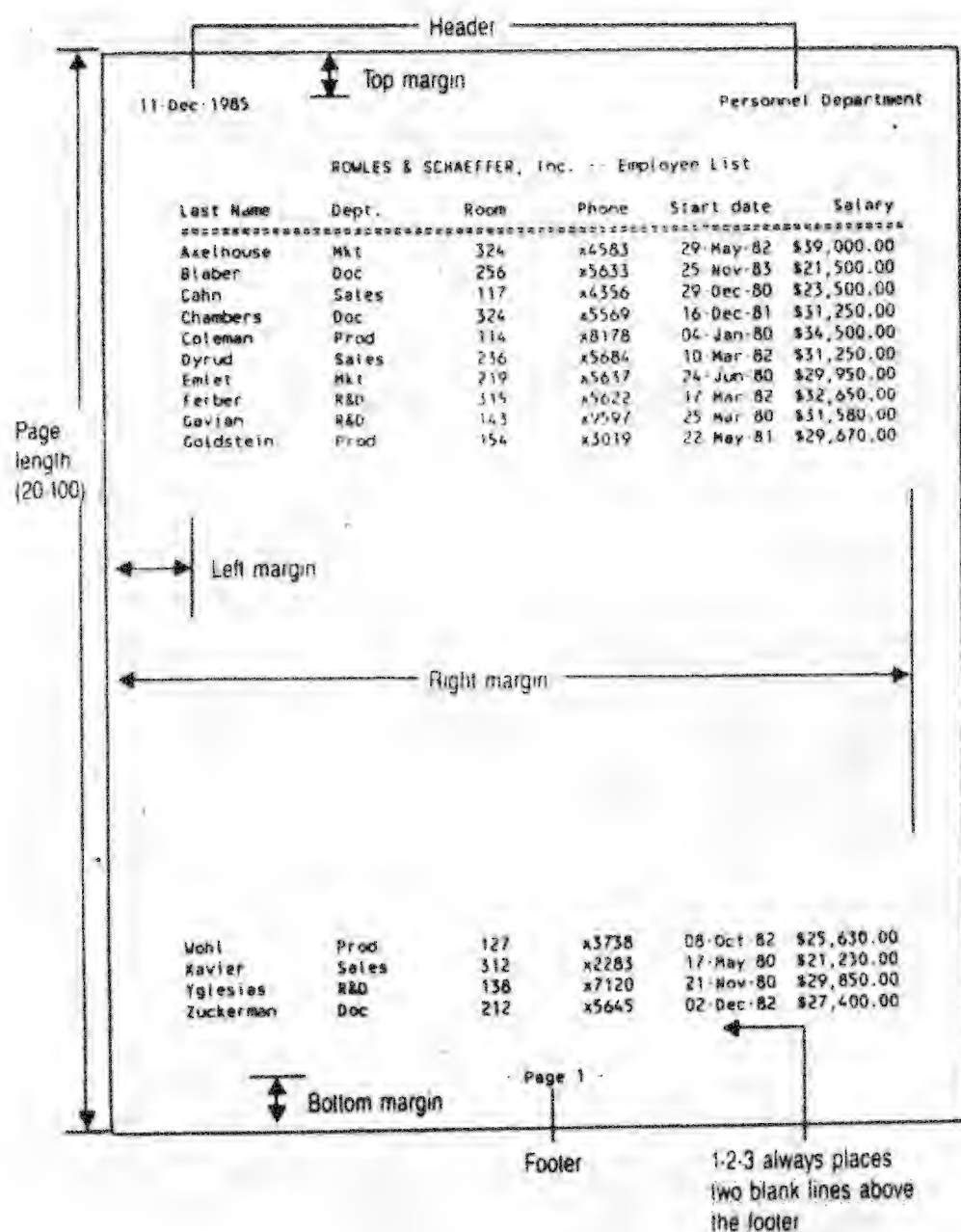
سرورقی (Header)

- ۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید P (Print) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید P (Printer) را فشار می‌دهیم .
- ۴- کلید O (Option) را فشار می‌دهیم .
- ۵- کلید H (Header) را انتخاب می‌نمایم .
- ۶- درین حالت (Header) را تایپ نموده و انتر می‌نمایم .
- ۷- کلید Q (Quit) را دو دوفعه فشار می‌دهیم .

پاورقی (Footer)

- ۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید P (Print) را فشار می‌دهیم .
- ۲- کلید P (Printer) را فشار می‌دهیم .
- ۴- کلید O (Option) را فشار می‌دهیم .
- ۵- کلید F (Footer) را انتخاب می‌نمایم .
- ۶- درین حالت (Footer) را تایپ نموده و انتر می‌نمایم .

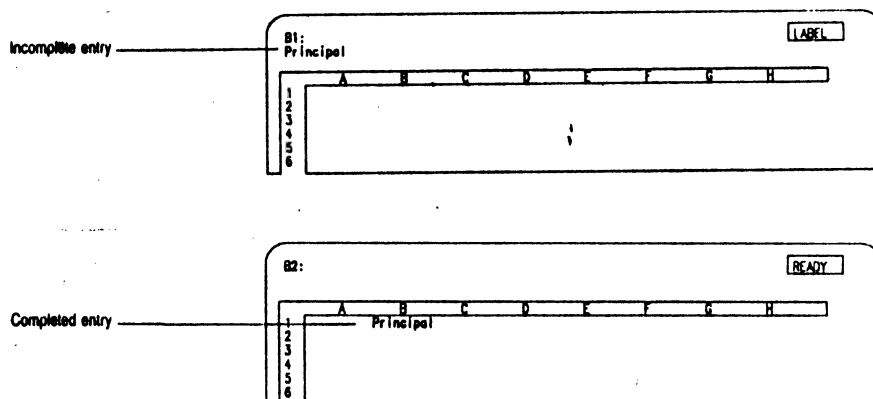
۷- کلید Q (Quit) را دو دفعه فشار میدهیم .

حاشیه (Margin) :

در حالت عادی حاشیه طرف راست و چپ پروگرام لوتس از 4-76 و حاشیه بالا و پائین از 32-0 تعیین شده است و ما میتوانیم حاشیه راست و چپ را از 0 الی 240 تعیین نمایم که مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلید مینوی اصلی پروگرام لوتس را فشار میدهیم .

ظاهر نمودن مینوی اصلی پروگرام Lotus :

با فشار دادن کلید Slash (/) مینوی اصلی (Main Menu) پروگرام لوتس روی سکرین (Screen) ظاهر میگردد .

فهرست کنترل (Control Panel) :

فهرست کنترل در قسمت بالائی ورق کار قرار دارد . و دارای سه خط راجع به معلومات حجره میباشد خط اولی فهرست کنترل معلومات راجع به حجره ، آدرس حجره و عرض ستون میباشد.

با فشار دادن کلید Slash (/) مینوی اصلی در خط دومی فهرست کنترل ظاهر میگردد. در خط سومی فهرست کنترل ، مینوی فرعی تشریحات کومند (Command) ظاهر میگردد.

خارج شدن از پروگرام Lotus 123

۱- با فشار دادن کلید Slash (/) مینوی اصلی روی سکرین ظاهر میگردد .

- ۲- کلید P (Print) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید P (Printer) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید O (Option) را فشار میدهیم .
- ۵- کلید M (Margin) را فشار میدهیم .
- ۶- درین حالت حاشین چپ - راست - بالائی و پائینی را قیمت داده و انتر مینمائیم .
- ۷- در آخر بعد از انتر نمودن دو دفعه Q (Quit) را فشار میدهیم .

Margin setting is
too wide for paper

Full Name	Street	City	State	Department
Salary Date of Birth	Age			
=====				
Ashley, Steve	100 Main St	Westboro	MA	Sales
38,500 23-May-49	36			
Axelhouse, Jim	201 Oak Ave	Northboro	MA	Sales
25,500 13-Sep-50	34			
Barber, Steve	1923 Maple Ave	Southboro	MA	Engineering
43,500 03-Apr-44	41			
Bercume, Melvin	81 Main St	Westboro	MA	Sales
50,000 13-Mar-47	38			
Davis, Ben	407 Cedar Lane	Worcester	MA	Sales
55,600 02-Feb-50	35			

These two pages fit together

Full Name	Street	City	State
=====			
Ashley, Steve	100 Main St	Westboro	MA
Axelhouse, Jim	201 Oak Ave	Northboro	MA
Barber, Steve	1923 Maple Ave	Southboro	MA
Bercume, Melvin	81 Main St	Westboro	MA
Davis, Ben	407 Cedar Lane	Worcester	MA

Department	Salary	Date of Birth	Age
=====			
Sales	38,500	23-May-49	36
Sales	25,500	13-Sep-50	34
Engineering	43,500	03-Apr-44	41
Sales	50,000	13-Mar-47	38
Sales	55,600	02-Feb-50	35

تعیین نمودن اندازه صفحه (Setting the page length) :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید P (Print) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید P (Printer) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید O (Options) را فشار میدهیم .
- ۵- کلید (Pg-Length) را فشار میدهیم .
- ۶- نمبر مد نظر را انتر مینمائیم .
- ۷- کلید Q (Quit) را دو دفعه فشار میدهیم .

نوت :

با اجراء نمودن مراحل ذیل Clear, Margin, Page-length , Header, Footer میگردد .

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید P (Print) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید P (Printer) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید C (Clear) را فشار میدهیم .
- ۵- کلید A (All) را انتخاب مینمایم .
- ۶- کلید Q (Quit) را فشار میدهیم .

نام ساحة (Range Name)

توسط كوند Range Name ميتوانيم يك ساحة را در ورق كار (Worksheet) خویش مد نظر گرفته و همان ساحة مد نظر گرفته شده را نام بدهيم و مانند اينكه توسط كليلد F5 Cell pointer را به يك آدرس معينه قرار ميداديم ميتوانيم توسط F5 Cell pointer را به ساحة معينه قرار بدهيم . كه مراحل ذيل را مد نظر ميگيريم .

۱- كليلد / (Slash) را فشار ميدهيم .

۲- كليلد R (Range) را فشار ميدهيم .

۳- كليلد N (Name) را . فشار ميدهيم .

۴- كليلد C (Create) را فشار ميدهيم و پيغام ذيل ظاهر ميگردد :

Enter name :

۵- كه درين مرحله نام ساحة را تايب نموده و كليلد انتر را فشار ميدهيم .

۶- درين حالت ساحة را تعيين مينمائيم .

Enter name : a: Test ←

Enter range : ←

حال اگر بخواهيم Cell pointer به ساحة كه قبلاً نام آنرا تعيين نموده ايم حركت نمايد از كليلد F5 استفاده نموده و نام ساحة را تايب نموده با فشار دادن كليلد انتر ديده ميشود كه به ساحة معينه Cell pointer قرار ميگيرد .

: Table Command

توسط كوند Table ميتوانيم جدول Name Range را ظاهر نمايم . و اين در صورتی استفاده ميگردد كه چندين Name Range در يك Worksheet خيلي ها بزرگ داشته باشيم و در صورت تطبيق كوند Table تمام نام های ساحة با ساحة مد نظر گرفته شده را ظاهر مينمايد كه آن قرار ذيل ميباشد :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید R (Range) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید N (Name) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید T (Table) را فشار میدهیم .
- ۵- ساحه را تعیین نموده و کلید انتر را فشار میدهیم که درین صورت تمام نام های ساحه با ساحه تعیین شده آن روی سکرین ظاهر میگردد .

پیدا نمودن ریکارد ها (Query Command) :

اگر يك راپور بسیار بزرگی از کود نمبر ، نام ، ولد ، سن و غیره داشته باشیم و امکان داشته باشد که راپور فوق در مورد پنج الی شش هزار نفر و یا زیادهتر از آن باشد و ضرورت به پیدا نمودن ریکارد يك نفر گردد که میتوانیم به اساس معلومات آن تمام سوانح نفر متذکره را روی سکرین ظاهر نماییم . فرض مینماییم که راپور تایپ شده باشد و میخواهیم نظر به معلومات آن سوانح شخص را روی سکرین ظاهر نماییم در قسمت پائین ورق کار نظر به معلوماتیکه ضرورت داریم آنها تایپ مینماییم و مراحل ذیل را اجراء مینماییم :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید D (Data) را فشار میدهیم .
 - ۳- کلید Q (Query) را فشار میدهیم .
 - ۴- کلید I (Input) را فشار میدهیم .
 - ۵- درین حالت ساحه را تعیین نموده و کلید انتر را فشار میدهیم .
 - ۶- کلید (Criterion) را فشار میدهیم .
- Enter Input Range : ←

۷- درین حالت ساحه را تعیین نموده و کلید انتر را فشار می‌دهیم .

Enter Criterion Range : ←

۸- کلید O (Output) را فشار می‌دهیم .

۹- درین حالت ساحه را تعیین نموده و کلید انتر را فشار می‌دهیم .

۱۰- کلید F (Find) را فشار می‌دهیم .

درین حالت دیده می‌شود که ریکاردیرا که قبلاً ضرورت داشتیم Cell pointer به

همان ریکارد قرار می‌گیرد و می‌توانیم معلومات دیگر ریکارد را ملاحظه نماییم .

در آخر با فشار دادن کلید Esc و Quit سکرین اولی دوباره ظاهر می‌گردد . درین

حالت می‌توانیم فایل خویشرا ثبت نماییم .

نوت : با تطبیق کومند Query می‌توانیم فایل خویشرا ثبت نموده و هر وقت نظر به

هر ستون که خواسته باشیم با تایپ نمودن نام ستون و معلومات مربوطه آن همان ریکارد را

یافته می‌توانیم و مراحل آن قرار ذیل می‌باشد .

۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید D (Data) را فشار می‌دهیم .

۳- کلید Q (Query) را فشار می‌دهیم .

۴- کلید F (Find) را فشار می‌دهیم .

درین حالت دیده می‌شود که نظر به معلوماتیکه قبلاً پیش از انجام دادن مراحل فوق

تایپ نموده بودیم به ریکارد مربوطه آن Cell pointer قرار می‌گیرد .

توابع ریاضی (Mathematical Functions)

با تطبیق نمودن توابع ریاضی نتیجه که در پروگرام لوتس بدست می‌آید يك قیمت

عددی می‌باشد. زوایا در پروگرام لوتس به رادیان (radians) سنجش میشوند یعنی اگر

خواسته باشیم قیمت Sin 30 را بدست بیاوریم ضرور است تا 30 درجه به رادیان تبدیل شود و آنرا در پروگرام لوتس کار نمائیم و قیمت 3 radian در پروگرام لوتس @ PI می باشد که برای تبدیل نمودن زاویه به رادیان بایست زاویه مطلوبه را ضرب @ PI / 180 نمائیم .

توابع (@ functions)

توسط @ Function میتوانیم فرمول های را بوجود بیاوریم که توسط آنها بدون اینکه ساحه را تعیین نمایم نمبر ها را محاسبه نمائیم . فرضا اگر يك ستون از نمبر ها را بخواهیم جمع نمائیم بدون اینکه تمام همان ساحه را یکی با دیگر جمع نمائیم با استفاده از @ فرمول جمع را تطبیق کرده میتوانیم مثلاً :

← @ Sum (A5 .. A 500)

در حالیکه با استفاده از عملیه جمع ضرور است که از A5 الی A 500 را علیحده باهم جمع نمائیم که وقت زیادی را دربر میگیرد . بطور ذیل :

← +A5 + A6 + A7 + A8 + A9 +. A x499 + A 500

محاسبه نمودن ساین کوساین و تانجینت يك زاویه

(@ sin , @ cos , @ tan)

@ sin (90 * @ PI/180) ←	= 1
@ cos (60*@PI/180) ←	= 0.5
@ cos (90*@IP/180). ←	≈ 0
@ tan (45*@PI/180) ←	= 1

دریافت نمودن زوایای مثلثاتی در صورتیکه توابع آن را

داشته باشیم .

(@ ASIN , @ ACOS , @ ATAN)

در صورتیکه قیمت توابع مثلثاتی را داشته باشیم خود زاویه را به رادیان و یا به درجه نیز در پروگرام لوتس بدست آورده میتوانیم مثلاً : میخواهیم زاویه را بدست بیاوریم که Sin آن يك میباشد .

$$\text{@ A sin (1) * 180/@Pi} \leftarrow = 90 \text{ degrees}$$

یا

$$\text{@ A sin (1)} \leftarrow = 1.570796 \text{ radians}$$

$$\text{@ A cas (0.5) * 180/@PI} \leftarrow 60$$

$$\text{@ tan (1) * 180 / @ PI} \leftarrow 45$$

$$\text{@ A tan (1)} \leftarrow$$

: @ UPPER

$$\text{@ upper (A45)} \leftarrow$$

: @ Lower

$$\text{@ lower (H43)} \leftarrow$$

توان از قرار قاعده e (@ EXP) :

$$\text{@ EXP (1) = 2.718281}$$

$$\text{@ EXP (2) = 7.389056}$$

$$e = 2.718281$$

لوگارتیم طبیعی (@ LN) :

$$\text{@ LN (x)}$$

$$\text{@ LN (2) = 0.693147}$$

$$\text{@ LN (4) = 1.386294}$$

$$\text{@ LN (-1) = ERR}$$

زیرا که $x < 0$ است

لوگارتیم عام (@ LOG) :

@ LOG (x) ←
@ Log (100) ←
@ Log (3) ←

دریافت قیمت حقیقی نمبر ها (@INT) :

@ int (379.34) ←
@ int (25+47) /5) ←
@ int (@ sum (A5 .. A 35) ←
@ int (734.109) ←

دریافت بزرگترین نمبر

@ max (A1.. A50) ←
@ max (A1,A5,A50) ←
@ max (A1;A5; A50) ←

دریافت قیمت مطلقه (Absolute) :

@ abs (x) ←
@ abs (1.45) ←
@ abs (-6.34) ←

: @ ROUND

@ round (x,n) ←
@ round (974.578, 2) ←

جذر مربع اعداد (@ SQRT) :

@ SQRT (x) ←
@ SQRT (25) ←
@ SQRT (-2) ←

زیرا که عدد منفی است

بوجود آوردن و ظاهر نمودن گراف (Creating and Displaying Graph):

توسط پروگرام لوتس میتوانیم راپورها را بصورت گرافیک بیاوریم . فرضاً میخواهیم راپور ذیل را بصورت گرافیک بیاوریم : برای این کار نظر به ستون نام ها نمرات مضامین را بقسم گرافیک درمیاوریم .

Name	Computer	Type	Math	Eng	Accounting	Theology
Khalid	100	95	97	100	90	95
Mustafa	95	93	90	94	83	90
Wali	90	95	87	91	87	89
Jamal	87	88	90	95	91	93
Karim	80	83	73	92	75	91
Aman	82	90	80	85	73	80
Sultan	75	91	60	89	65	85
Abdul	96	95	97	91	85	95
Kamal	79	73	60	80	61	83
Habib	51	56	40	60	45	62

برای اینکه راپور فوق بصورت گرافیک ظاهر و چاپ نمایم مراحل ذیل را اجراء مینمایم :

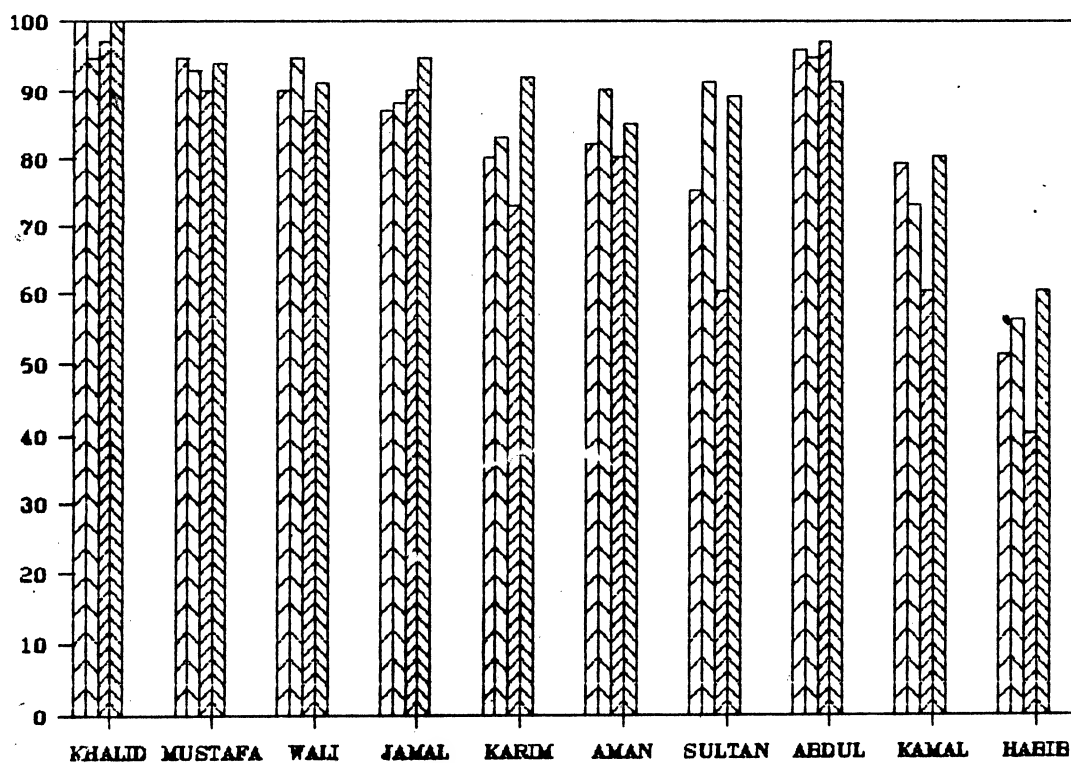
- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
 - ۲- کلید G (Grogh) را فشار میدهیم .
 - ۳- درین حالت ساحه x را تعیین نموده و انتر مینمایم . به همین قسم ساحه A, B, C, D, E, F را تعیین نموده و انتر مینمایم .
 - ۴- کلید T (Type) را فشار میدهیم .
- درین حالت نوع گراف ها روی سکرین ظاهر میگردد و نوع آنرا تعیین مینمایم .
فرضاً :

۵- هر گاه کلید B (Bar) را فشار می‌دهیم . (نوع گراف Bar را مد نظر گرفته ایم) .

۶- کلید V (View) را فشار می‌دهیم .

درین حالت دیده می‌شود که گراف روی سکرین ظاهر می‌گردد و با فشار دادن

کلید Space bar دوباره مینوی قبلی روی سکرین ظاهر می‌گردد .

۲- کلید Q را فشار می‌دهیم و یا Quit را های لایت نموده و انتر می‌نماییم.

۳- کلید Y را فشار می‌دهیم.

به این ترتیب از پروگرام لوتس خارج می‌گردیم.

ورق کار (Work sheet) :

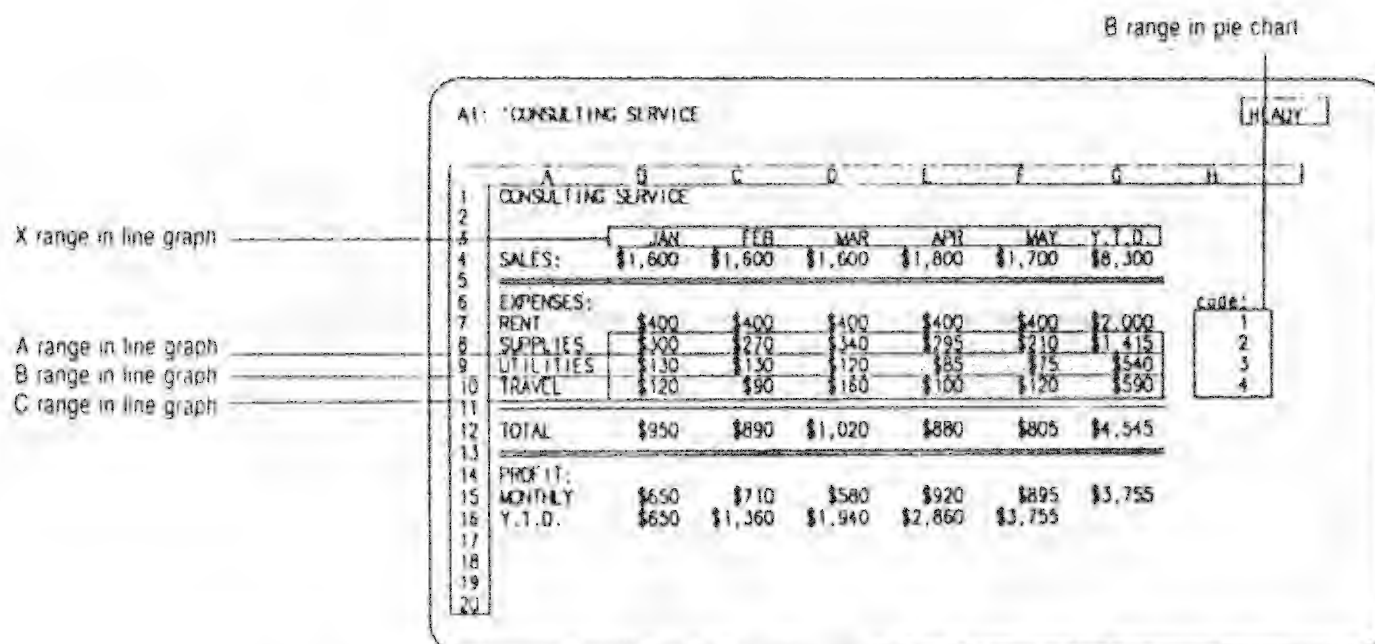
سکرین (Screen) ورق کار (worksheet) پروگرام لوتس (Lotus) متشکل از قطار های افقی و ستون های عمودی میباشد که Worksheet متشکل از ۸۱۹۲ قطار (Rows) و 256 ستون (Columns) میباشد و تقاطع قطار و ستون عبارت از حجره (Cell) میباشد که معلومات در آن ذخیره میگردد. نمبر قطار عبارت از قطار افقی است که در قسمت چپ سکرین ظاهر میگردد. حروف ستون عبارت از ستون های عمودی است که در قسمت بالائی سکرین ظاهر میگردد، ستون ها از A الی Z بعد از AA الی AZ بعد از BA الی BZ و به همین ترتیب الی IV تشکیل گردیده اند.

حجره (Cell)

نمبر حجره (Cell) متشکل از نمبر ستون و قطار میباشد بطور مثال F24 طوری معنی میدهد که ستون F و قطار ۲۴ میباشد.

Cell Pointer :

عبارت از يك مستطیل های لایت (highlight) شدگی است که دريك (Cell) حجره ظاهر میگردد. و همین قسمت های لایت (highlight) شدگی نمایندگی از حجره ای که باید کار گردد مینماید و میتوانیم همین (Cell Pointer) را توسط Arrows keys (← ، → ، ↑ و ↓) حرکت بدهیم.

رسم نمودن خط های افقی و عمودی در روی گراف (Grid)

در صورتیکه View گراف را ظاهر نموده و کلید Spacebar را فشار دادد باشیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید G (Graph) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید O (Option) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید G (Grid) را فشار میدهیم .
- ۵- کلید H (Horizontal) را فشار میدهیم .
- ۶- کلید Q (Quit) را فشار میدهیم .
- ۷- کلید T (Type) را فشار میدهیم .
- ۸- کلید B (Bar) را انتخاب مینمائیم .
- ۹- کلید V (View) را فشار میدهیم .

درین حالت خط های افقی بوجود میایند که شکل خواندن گراف آسانتر میگردد .
اگر در قدم ۵ عوض کلید H (Horizontal) کلید V (Vertical) را فشار میدهیم و

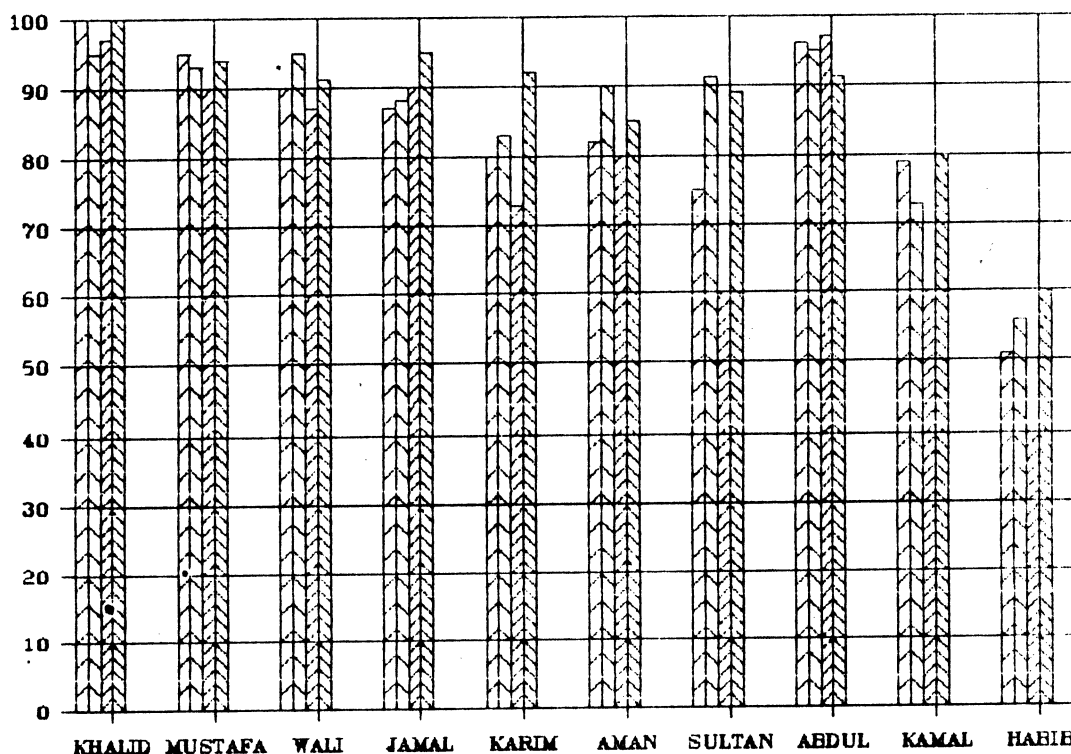
مراحل بعدی را طور فوق اجراء نمائیم خط های عمودی روی گراف بوجود میایند .

نوت :

اگر در قدم 5, C (Clear) را انتخاب نمائیم خط های افقی و عمودی را پاک مینماید.

اگر در قدم پنجم کلید B (Both) را فشار بدهیم درین صورت خط های افقی و

عمودی هر دو را بوجود میآورد .

عنوان گراف (Title of Graph) :

اگر بخواهیم به گراف عنوان بدهیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهم .

۲- کلید G (Graph) را فشار میدهم .

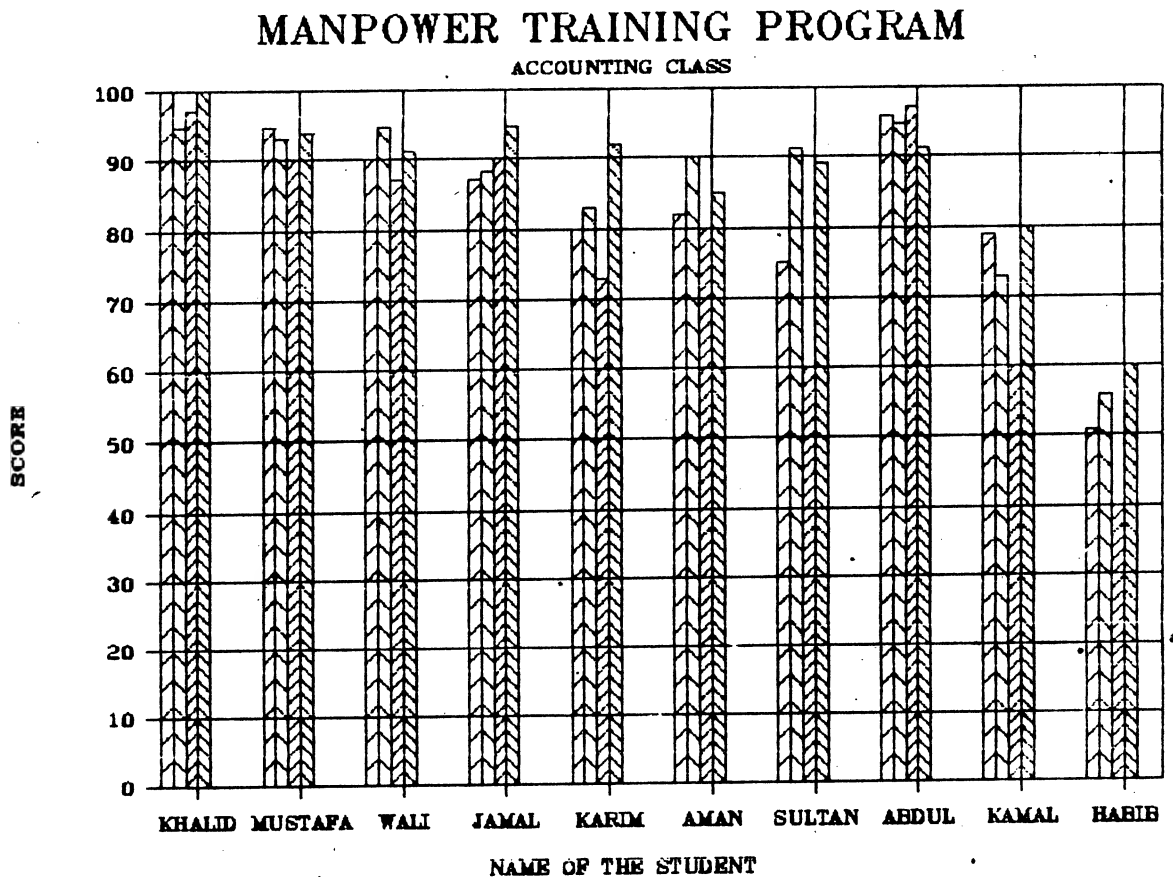
۳- کلید O (Option) را فشار میدهم .

۴- کلید T (Title) را فشار میدهم .

۵- کلید F (First) را فشار میدهم .

درین حالت عنوان خط بالائی را تایپ نموده و کلید انتر را فشار میدهم .

MANPOWER TRAINING PROGRAM ←

۶- کلید T (Title) را فشار می‌دهیم .

۷- کلید S (Second) را انتخاب می‌نمایم .

درین حالت عنوان دومی (خط دومی) را انتر می‌نمایم .

۸- کلید T (Title) را فشار می‌دهیم .

Accounting ←

۹- کلید X (Xaxis) را انتخاب می‌نمایم .

درین حالت عنوان سومی را انتر می‌نمایم .

Name of student ←

۱۰- کلید T (Title) را فشار می‌دهیم .

۱۱- کلید Y (Yaxis) را انتخاب می‌نمایم .

درین حالت عنوان چارمی را انتر می‌نمایم .

Score of subjects ←

۱۲- کلید Q (Quit) را فشار می‌دهیم .

ظاهر نمودن گراف بصورت رنگه : (Color Graph) :

۱- کلید / (Slash) را فشار می‌دهیم .

۲- کلید G (Graph) را فشار می‌دهیم .

۳- کلید O (Option) را فشار می‌دهیم .

۴- کلید C (Color) را فشار می‌دهیم .

۵- کلید Q (Quit) را فشار می‌دهیم .

بعداً نوع گراف را تعیین نموده و دیده میشود که گراف بصورت رنگه ظاهر میگردد .
نوت : اگر بخواهیم گراف رنگه را بصورت سیاه و سفید بیاوریم در قدم چهارم عوض

کلید C (Color) B (Black and white) را انتخاب مینمائیم .

ثبت نمودن گراف : (Saving Graph)

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید G (Graph) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید N (Name) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید C (Create) را فشار میدهیم .
- ۵- درین حالت نام گراف را انتر مینمائیم .
Enter graph name : Khalid ←
- ۶- کلید S (Save) را فشار میدهیم .
- ۷- درین حالت نام فایل گراف را انتر مینمائیم .
Enter graph file name : a: Afghan ←
- ۸- کلید Q (Quit) را فشار میدهیم .
- ۹- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۱۰- کلید F (File) را فشار میدهیم .
- ۱۱- کلید S (Save) را فشار میدهیم .
- ۱۲- کلید ← را فشار میدهیم .
- ۱۲- کلید R (Replace) را فشار میدهیم .

ظاهر نمودن گراف : (Retrieving Graph)

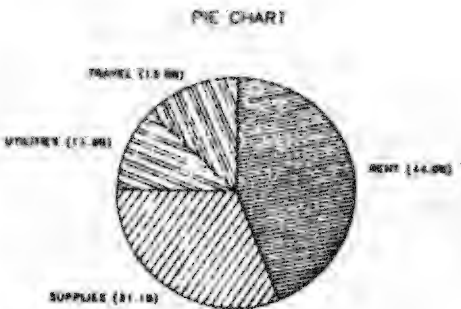
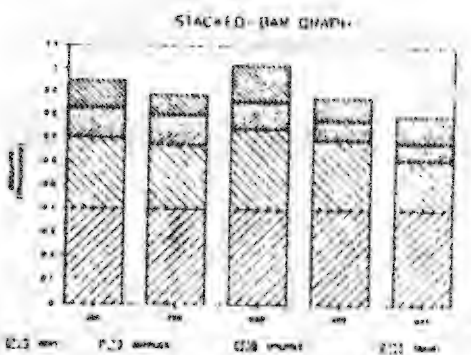
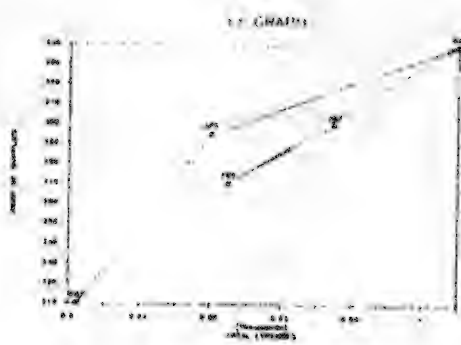
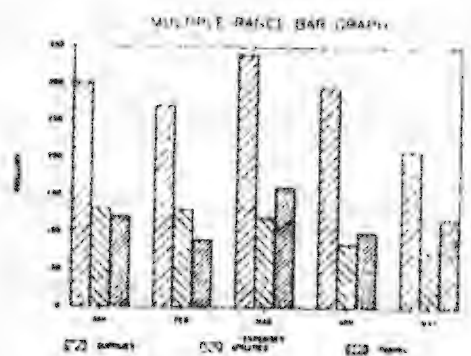
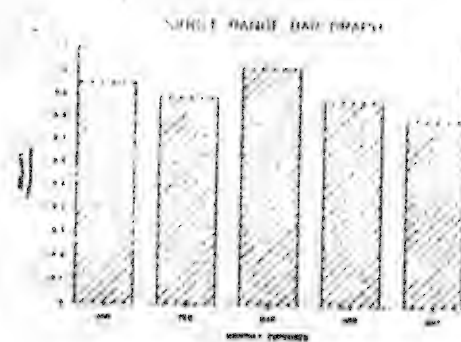
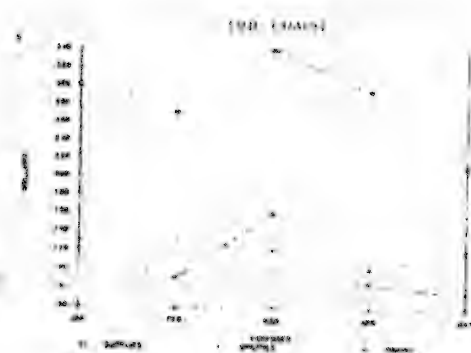
- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید G (Graph) را فشار میدهیم .

۳- کلید N (Name) را فشار میدهیم .

۴- کلید U (Use) را فشار میدهیم .

۵- نام گراف را انتر مینمائیم .

پاك نمودن گراف (Deleting Graph) :

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید G (Graph) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید N (Name) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید D (Delete) را فشار میدهیم .
- ۵- فایل مدنظر شده را highlight نموده و انتر مینمائیم .
- ۶- کلید Q (Quit) را فشار میدهیم .

اشارات مخصوص گراف (Legend of Graph) :

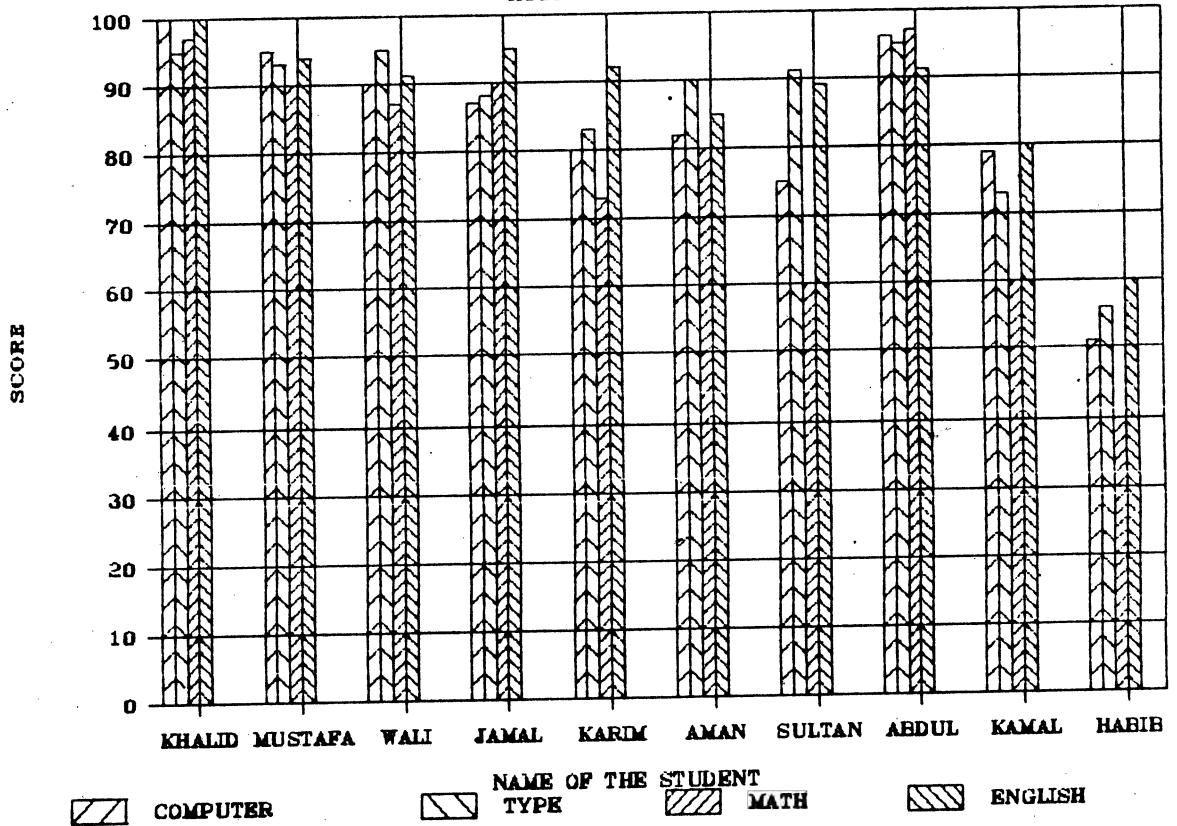
توسط کومند ذیل میتوانیم تشریحات اضافه تر و یا معلومات اضافه تر را برای گراف بوجود بیاوریم که برای تطبیق آن مراحل ذیل را اجراء مینمائیم .

- ۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .
- ۲- کلید G (Graph) را فشار میدهیم .
- ۳- کلید O (Option) را فشار میدهیم .
- ۴- کلید L (Legend) را فشار میدهیم .
- ۵- ستون اولی A را انتر مینمائیم .

Computer ←

MANPOWER TRAINING PROGRAM

ACCOUNTING CLASS

٦- کلید L (Legend) را فشار میدهیم .

٧- ستون دومی B را انتر مینمائیم .

Type ←

٨- کلید L (Legend) را فشار میدهیم .

۹- ستون سوم C را انتر مینمائیم .

Math ←

۱۰- کلید L (Legend) را فشار میدهیم .

Eng ←

۱۱- ستون چهارمی D را انتر مینمائیم .

۱۲- کلید L (Legend) را فشار میدهیم .

۱۲- ستون پنجمی E را انتر مینمائیم .

Accounting ←

۱۴- کلید L (Legend) را فشار میدهیم .

۱۵- ستون ششمی (F) را انتر مینمائیم .

Tyeology ←

۱۶- کلید Q (Quit) را فشار میدهیم .

۱۷- کلید T (Type) را فشار میدهیم .

۱۸- کلید B (Bar) را فشار میدهیم .

۱۹- کلید V (View) را فشار میدهیم .

درین حالت تمام تشریحات مربوطه به گراف را در روی سکرین مشاهده نموده
میتوانیم .

چاپ نمودن گراف (Printing Graph) :

پیش از اینکه مراحل چاپ نمودن گراف را عملی نمائیم اولاً باید از پروگرام ۱-۲-۳

خارج کردیم و مراحل ذیل را عملی نمائیم :

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

۲- کلید Q (Quit) را فشار میدهیم .

۲- کلید Y (Yes) را فشار می‌دهیم .

C:\BAT>

4- C:\BAT> cd\123 ←

5- C:\123> Lotus ←

درین حالت مینوی ذیل ظاهر میگردد :

1-2-3 Print Graph Tranlate Install View Exit

۶- کلید p (PrintGraph) را فشار می‌دهیم .

و مینو چاپ نمودن ظاهر میگردد که مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۷- کلید S (Settings) را فشار می‌دهیم .

۸- کلید H (Hardware) را فشار می‌دهیم .

۹- کلید G (Graph Directory) را فشار می‌دهیم .

۱۰ نام دیراف که گراف ها در آن ثبت است معرفی مینمائیم :

a: ←

۱۱- کلید (Fonts Directory) را فشار می‌دهیم .

۱۲- C: ←

۱۳- کلید Q (Quit) دوبار فشار می‌دهیم .

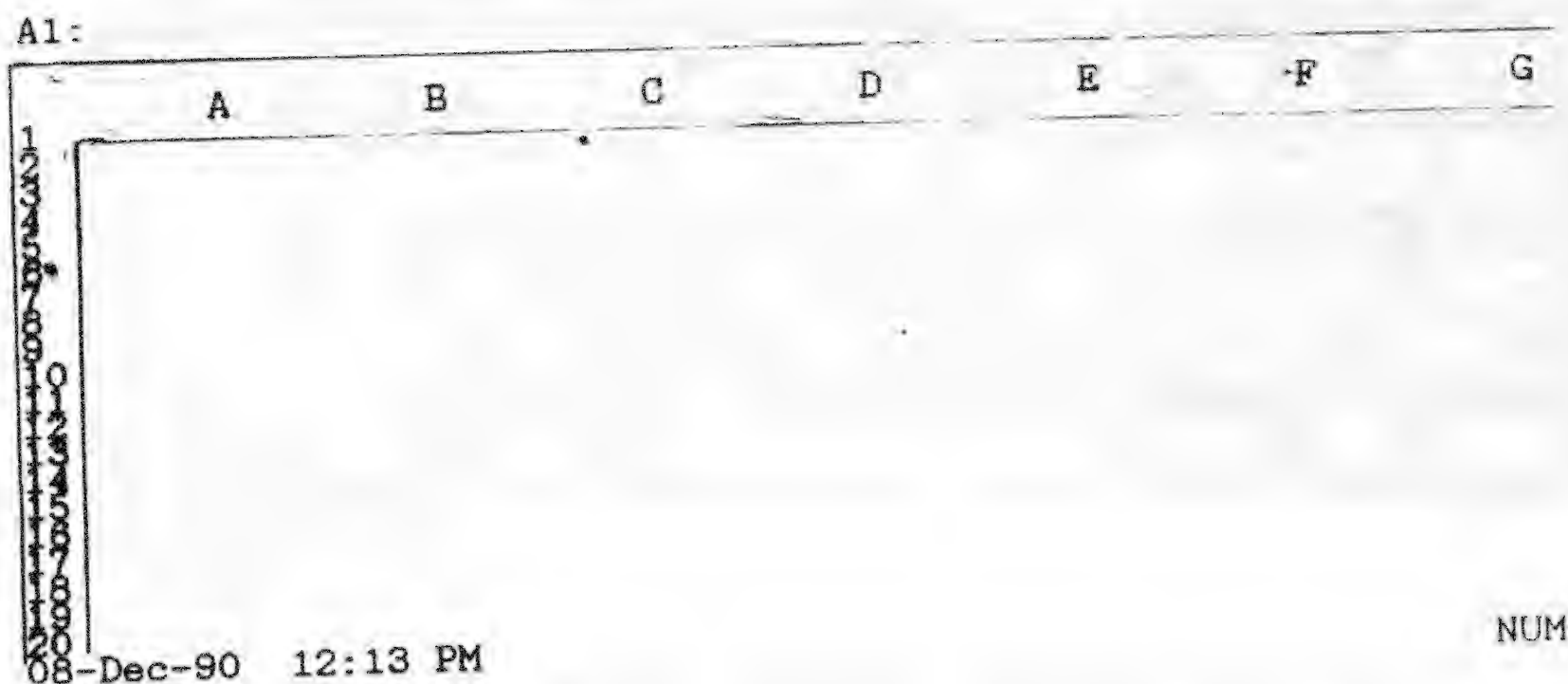
۱۴- کلید I (Image-Select) را فشار می‌دهیم .

۱۵- لست فایل ها ظاهر میگردد و فایل مد نظر را انتخاب نموده و انتر مینمائیم .

۱۶- کلید a (Align) را فشار می‌دهیم .

۱۷- کلید G (Go) را فشار می‌دهیم .

درین حالت دیده میشود که گراف مذکور چاپ میگردد .

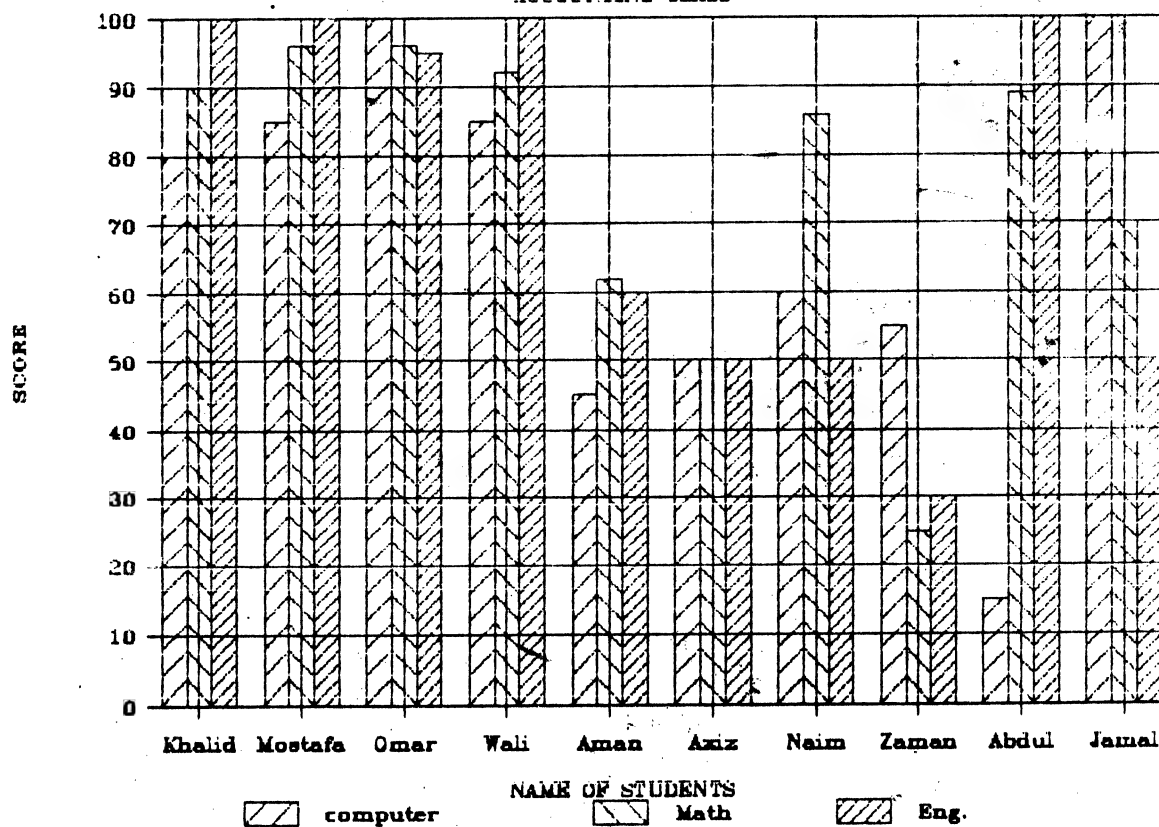

حرکت (Cell Pointer) :

- ۱- با فشار دادن کلید Space bar کرسر (Cursor) بطرف راست حرکت مینماید .
- ۲- با فشار دادن کلید Shift حروف بقسم کلان (Capital) تایپ میگردد .
- ۳- با فشار دادن کلید Caps Lock حروف از حالت خورد (Lowercase) به حالت کلان (Uppercase) و برعکس آن تبدیل میگردد .
- ۴- با فشار دادن کلید Backspace کرسر (Cursor) بطرف چپ حرکت مینماید و هم توسط آن حرف را پاک (delete) نموده میتوانیم .
- ۵- با فشار دادن کلید انتر (Enter) يك Command را اجرا نموده میتوانیم .
- ۶- با فشار دادن کلید Command , Esc را کنسل (Cancel) نموده میتوانیم .
- ۷- با فشار دادن کلید DEL حروف را از بین برده میتوانیم .

MTP

ACCOUNTING CLASS

نوت :

و برای اینکه دوباره مینوی اصلی (C:\BAT>) قرار بگیرد مراحل ذیل را اجراء

مینمائیم .

۱۸- کلید E (Exit) را فشار میدهم .

۱۹- کلید Y (Yes) را فشار میدهم .

۲۰- روی سکرین پیغام ذیل ظاهر میگردد .

123 PrintGraph Transtate Install View Exit

۲۱- کلید E (Exit) را فشار میدهیم .

روی سکرین > C:\123 ظاهر میگردد .

۲۱- C:\123>cd / ←

۲۲- C:\>wplib ←

۲۳- C:\wplib>shell ←

درین حالت دیده میشود که مینوی اصلی (Main Menu) ظاهر میگردد .

چاپ نمودن گراف دوچند کلانتر از حالت عادی :

اگر بخواهیم گراف را دوچند کلانتر چاپ نماییم مراحل ذیل را اجراء مینماییم :

1- C:\BAT>cd\123 ←

2- C:\123>Lotus ←

مینوی ذیل روی سکرین ظاهر میگردد :

1-2-3 PrintGraph Translate Exit ...

۲- کلید P (PrintGraph) را فشار میدهیم .

۴- کلید S (Settings) را فشار میدهیم .

۵- کلید H (Hardware) را فشار میدهیم .

۶- کلید G (Graph's Direct) را فشار میدهیم .

۷- دیراف که فایل ها دران قرار دارد معرفی مینماییم .

a: ←

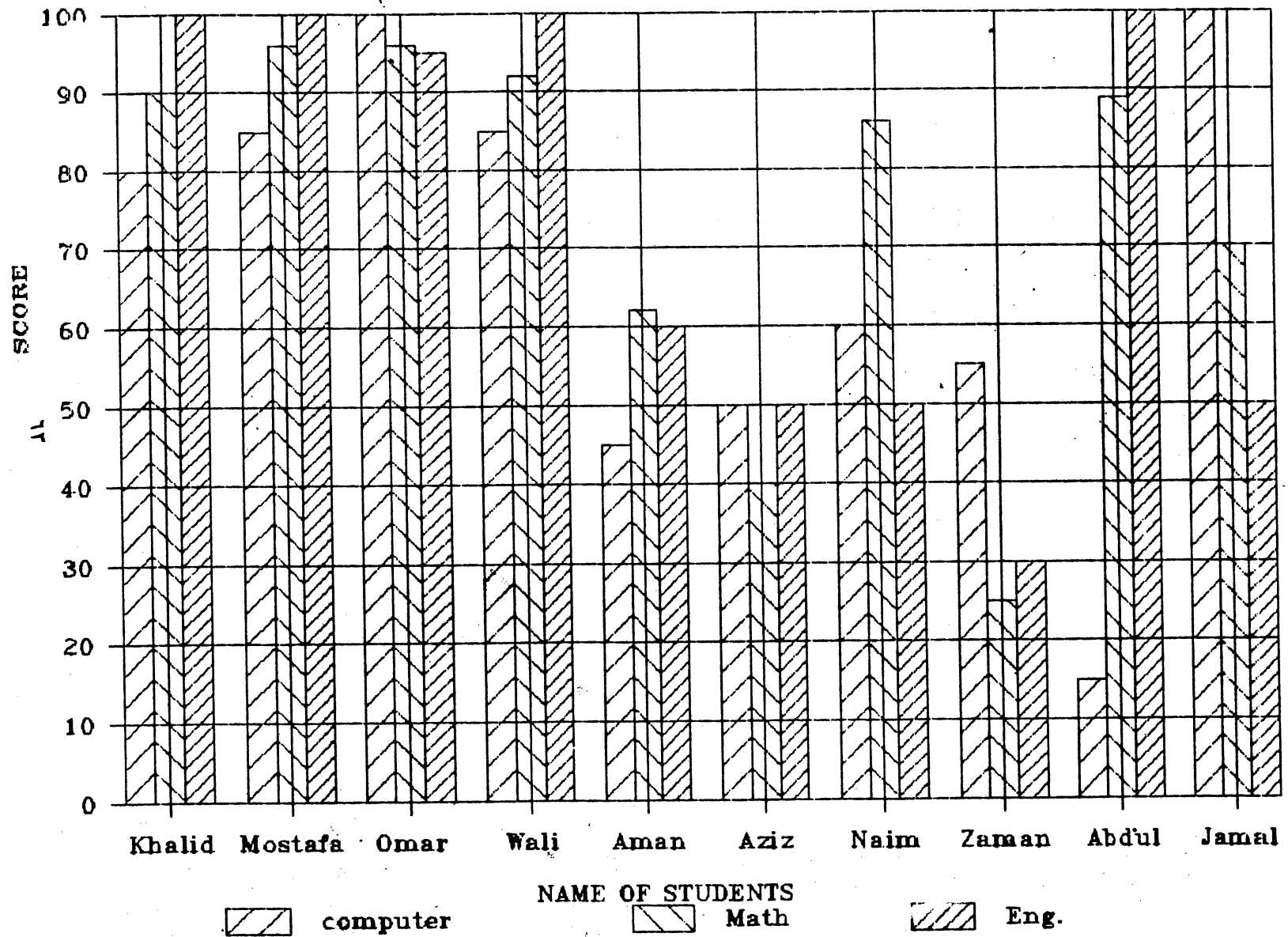
۸- کلید F (FontsDirctory) را فشار میدهیم .

۹- C: ←

- ۱۰- کلید Q (Quit) را فشار می‌دهیم .
- ۱۱- کلید I (Image) را فشار می‌دهیم .
- ۱۲- کلید S (Size) را فشار می‌دهیم .
- ۱۳- کلید F (Full) را فشار می‌دهیم .
- ۱۴- کلید Q (Quit) را فشار می‌دهیم .
- ۱۵- کلید F (Font) را فشار می‌دهیم .
- ۱۶- 2 را فشار می‌دهیم .
- ۱۷- Block-2 را انتر مینمایم .
- ۱۸- کلید (Quit) را دو دفعه فشار می‌دهیم .
- ۱۹- کلید I (Image- Select) را فشار می‌دهیم .
- ۲۰- لست فایل ها ظاهر میگردد و فایل مد نظر را انتر مینمایم .
- ۲۱- کلید A (Align) را فشار می‌دهیم .
- ۲۲- کلید G (Go) را فشار می‌دهیم .

MTP

ACCOUNTING CLASS

انتقال دادن و یا ترجمه نمودن فایل ها از پروگرام dBASE

III به 1-2-3 و برعکس آن :

Translating From dBASE III to 1-2-3

پیش از اینکه معلومات فایل را از پروگرام dBASE III به 1-2-3 انتقال و یا ترجمه نمائیم باید مراحل ذیل را اجراء نمائیم :

C:\BAT>

1- C:\BAT>cd\123 ←

2- C:\123>Lotus ←

درین حالت مینوی ذیل روی سکرین ظاهر میگردد :

1-2-3 PrintGraph Translate Install View Exit

۲- کلید T (Translate) را فشار میدهیم ، که پیغام ذیل و لست پروگرام ها طرز ذیل ظاهر میگردند :

What do you want to transtate FROM ?

4- dBASE III ←

What do you want to translate TO ?

5- 1-2-3 rel 2 or 2.01 ←

۶- کلید ESC را دو دفعه فشار میدهیم .

۷- دیرافیکه فایل ها دران موجود است معرفی مینمائیم .

Source file : a : ←

۸- درین حالت لست فایل ها روی سکرین ظاهر میگردد که فایل مد نظر را های

لایت نموده و انتر مینمائیم . بعداً پیغام ذیل روی سکرین ظاهر میگردد :

Source file a:\Khalid.dbf

Destination A:\Khalid.wk 1

۹- کلید انتر را فشار میدهیم و پیغام ذیل ظاهر میگردد :

Proceed with translation

۱۰- کلید Y (Yes) را فشار میدهیم .

درین حالت دیده میشود که پیغام ذیل ظاهر میگردد که مراحل تکمیل میگردد .

Translation Successful

اگر خواسته باشیم معلومات را از پروگرام لوتس 123 به پروگرام dBASE III انتقال دهیم عوض dBASE III در مرحله چهارم لوتس 123 را انتخاب مینمائیم و به عوض لوتس 123 در مرحله پنجم dBASE III را انتخاب مینمائیم .

نوت :

بعد از اینکه پروگرام Translate گردید برای اینکه دوباره به مینوی اصلی قرار بگیرد مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلید ESC را دوبار فشار میدهیم .

پیغام ذیل روی سکرین ظاهر میگردد :

Do you want to leave translate?

۲- کلید Y (Yes) را فشار میدهیم .

۳- کلید E (Exit) را فشار میدهیم .

C:\123>

4- C:\123>cd\ WPLIB ←

5- C:\WPLIB>Shell ←

درین حالت دیده میشود که مینوی اصلی روی سکرین ظاهر میگردد .

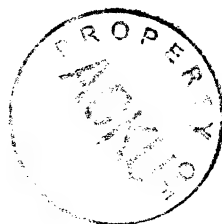
مآخذیکه درین کتاب از آنها استفاده بعمل آمده است :

1- Lotus Development Corporation, Lotus 1-2-3,

1986, Fourth Edition

2- Que Corporation, Using 1-2-3, 1989, Special Edition

3- Don Berliner, Lotus 1-2-3, 1988, Second Edition

B
16.70
SUL
2674
cp.1

University of Nebraska at Omaha
Education Sector Support Project

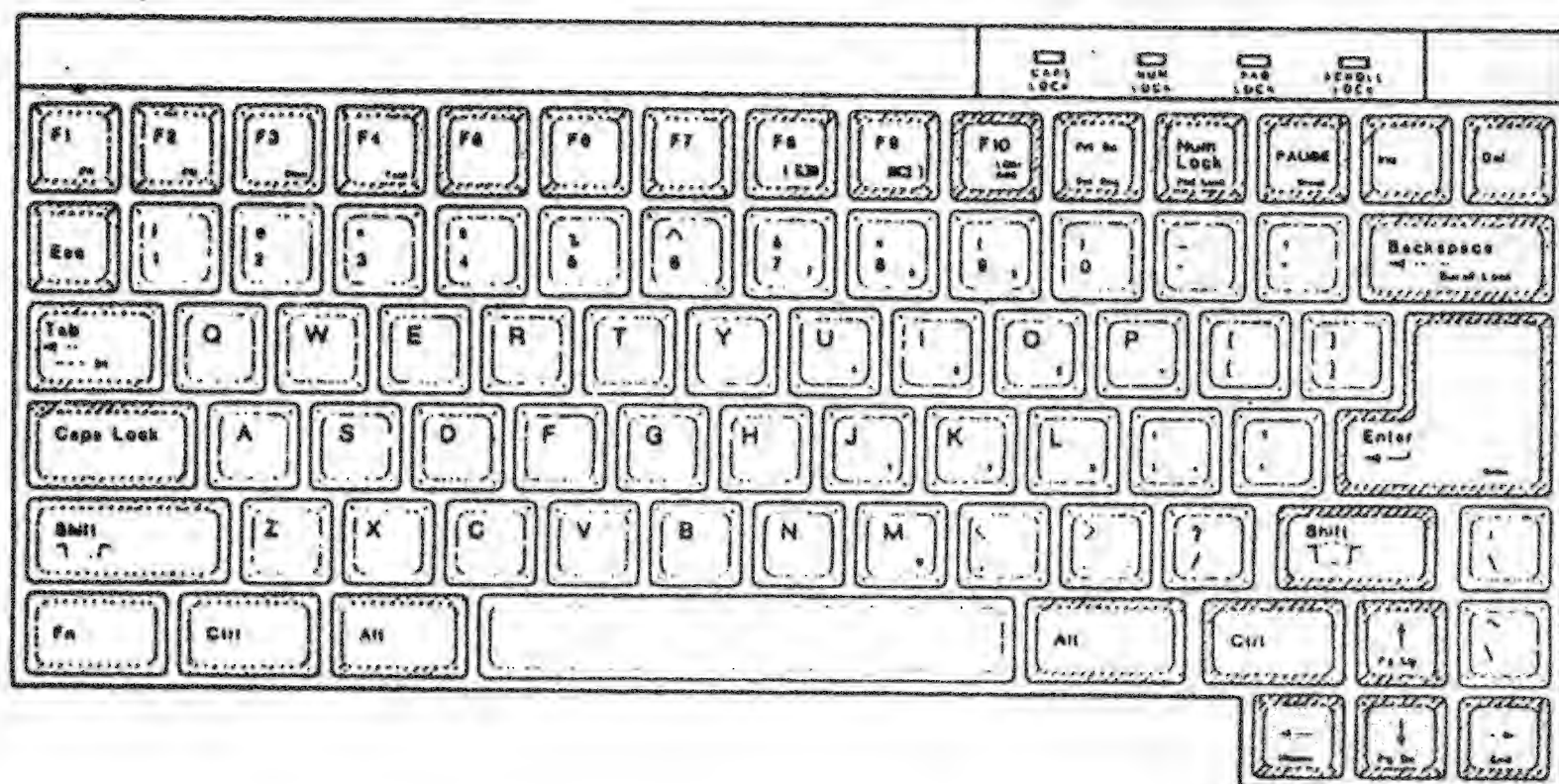
LOTUS 1-2-3

Prepared and Translated
by
Eng. M. Daud Sultani

MANPOWER TRAINING PROGRAM

April- 1991

- ۸- با فشار دادن کلید Cell pointer, Page Up به سکرین قبلی حرکت مینماید .
- ۹- با فشار دادن کلید Cell pointer, Page Down به سکرین بعدی حرکت مینماید.
- ۱۰- اگر کلید های End و ↓ را همزمان فشار بدهیم دیده میشود که Cell pointer به آخرین قطار (Row) یعنی قطار ۸۱۹۲ قرار میگیرد .
- ۱۱- اگر کلید های End و → را همزمان فشار بدهیم دیده میشود که Cell pointer به ستون IV قرار میگیرد ، که فعلاً Cell pointer در ستون IV و قطار ۸۱۹۲ قرار دارد .
- ۱۲- اگر کلید های End و ↑ را همزمان فشار بدهیم . دیده میشود . Cell pointer در ستون IV و قطار I قرار میگیرد .
- ۱۳- اگر کلید های End ، ← و یا کلید Home را فشار بدهیم دیده میشود که Cell pointer در قطار I و ستون A قرار میگیرد .

تایپ نمودن معلومات (Typing Entries) :

وقتیکه معلومات در يك Cell حجره تایپ میگردد با فشار دادن کلید انتر (RETURN) معلومات داخل حجره (Cell) میگردد . در اثنای تایپ نمودن توسط کلید Backspace یا کلید delete حروف را پاک نموده میتوانیم .

اصلاح نمودن معلومات (Editing Entries) :

میتوانیم توسط فشار دادن کلید Edit (F2) معلومات خویشرا اصلاح نمایم که با فشار دادن کلید F2 معلومات در قسمت چپ سکرین ظاهر گردیده و آنرا اصلاح نموده و بعداً کلید انتر را فشار میدهیم .

انواع معلومات (Types of Data) :

۱- نمبر ها (Numbers)

۲- فورمول های ریاضی (Mathematical Formulas)

۳- Text or Lable

داخل نمودن نمبرها (Entering Numbers) :

نمبر توسط کلید های ذیل شروع میگردد .

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 . + - \$ (

درین حالت Screen از حالت READY به حالت VALUE تغیر مینماید .
 در پروگرام لوتس میتوانیم از 10^{-99} الی 10^{+99} نمبر را دريك حجره داخل نمائیم ولی نمیتوانیم خالیگاه ها (Spaces) و کامه هارا داخل نمبر نمائیم و با تایپ نمودن علامه % در آخر حجره فیصدی همان نمبر را بدست آورده میتوانیم و هم میتوانیم نمبر هارا به قسم (Scientific format) داخل کمپیوتر نمائیم طور ذیل :

Plus sign Integer between -99 and 99
 $6.02 \text{ E } + 05 = 602.000 = 6.02 \times 10^5$
 ↑ ^e or E
 Positive or negative number

داخل نمودن Labels (Entering Labels) :

- ۱- اگر کلید (Apostrophe) را فشار دهیم و بعداً معلومات را تایپ نمائیم معلومات تایپ شدگی را بطرف چپ حجره قرار میدهد .
 - ۲- اگر کلید (Quotation mark) را فشار بدهیم و بعداً معلومات را تایپ نمائیم ، معلومات تایپ شدگی را بطرف راست حجره قرار میدهد .
 - ۳- اگر کلید (Caret) ^ را فشار بدهیم و بعداً معلومات را تایپ نمائیم معلومات تایپ شدگی را بمرکز حجره قرار میدهد .
- در حالیکه Label را داخل کمپیوتر مینمائیم سکرین از حالت READY به حالت LABEL تغیر مینماید .

داخل نمودن فرمول ها (Formulas) :

فرمول ها توسط حروف ذیل شروع میگردند:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 . + - C @ \$

درین حالت Screen از حالت READY به حالت VALUE تغیر مینماید .

تعیین نمودن ساحه (Range) :

کلید . را فشار داده و توسط (Arrows key) (← , → , ↑ , ↓) ساحه

را های لایت (highlight) مینمائیم که همین قسمت های لایت شدگی عبارت از ساحه میباشد.

تعیین نمودن Label - Prefix :

برای اینکه ، در داخل يك Cell pointer معلومات را بطرف راست ، چپ یا مرکز

داخل نمائیم مراحل ذیل را اجراء مینمائیم :

۱- کلید / (Slash) را فشار میدهیم .

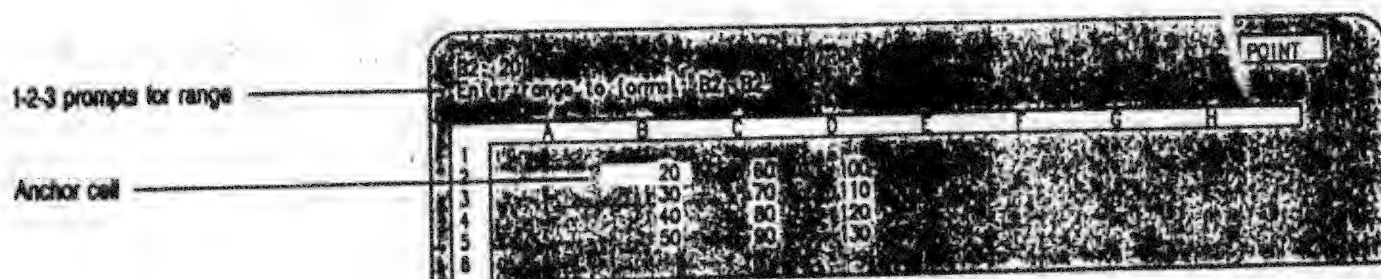
۲- کلید W (Worksheet) را فشار میدهیم .

۳- کلید G (Global) را فشار میدهیم .

۴- کلید L (Label-prefix) را فشار میدهیم .

درین حالت میتوانیم Right , left و یا Center را انتخاب نمائیم و بعداً معلومات را

داخل حجره نمائیم .

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

با پیشرفت ساینس و انجینیری برق در قرن بیستم بشر ماشین (کمپیوتر) را بوجود آورده است که در آغاز سبب تعجب همه انسان ها گردید .

انسان ذریعه عقل به درك حقیقت اشیا نایل میگردد و تعقل در فروغ و روشنائی علم مسیر اکتشاف و اختراع و راه یافتن به قله های شامخ تمدن را سهل و آسان ساخته و پیمودن مسافه های طولانی را به اندك زمان و تسخیر سیاره های دیگر را مقدور میسازد .
با آموختن کمپیوتر پی خواهیم برد که کیفیت ساختمان ، طرز فعالیت و لطافت آن دلالت به ظرافت مغز انسان نموده سرانجام توانائی خداوند (ج) را در امر خلقت بشر و مغز او هویدا و ثابت میسازد .

نظر به پیشرفت های چشم گیر کمپیوتر، صاحبان عقل و بصیرت ، تجلی خداوند علیم و قدیر و قدرت کامله و علم محاطه اش را در ترکیب وجود انسان ، این مخلوق بس ضعیف به وضاحت مشاهده کرده میتوانند .

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار

خواننده گرامی :

خدای قادر و بی نیاز را شکر مینمایم که بمن توفیق بخشید تا بعد از کتب (مبادی کامپیوتر و پروگرام وردپرفیکت) و (پروگرام دی بیس و پروگرامینگ آن) سومین اثر علمی ام را تحت عنوان پروگرام محاسبوی کامپیوتر (لوتس) خدمت هموطنان گرامی و عزیز خویش تقدیم مینمایم .

طوریکه در کتب گذشته هم ذکر گردیده ، مضمون کامپیوتر جزء مضامینی است که در صنوف اداری و محاسبه ، بخش دفترداری پروگرام نریه قوای بشری (MTP) مربوط پروژه پوهنتون نبراسکا اوماها، تدریس میگردد . کتاب یا رساله علمی مذکور مجموعه لکچر نوت هائی میباشد که با عدم موجودیت مآخذ به لسان های دری و پشتو تهیه و ترجمه گردیده است .

کتاب هذا شامل مطالبی میباشد که توسط آن میتوان امورات محاسبوی را انجام داد و تمام امورات محاسبوی دفاتر توسط همین پروگرام صورت میگردد .

وهم باید متذکر گردید که تهیه و ترجمه کتب دیگری بنام ساینس کامپیوتر ، پروگرام سازی بیسک (Basic Programming) ، پروگرام dBASE IV و کتاب دیگری بنام پروگرامینگ دی بیس که قسمت ابتدائی آن در کتاب قبلی (پروگرام دی بیس و پروگرامینگ آن) شامل بود ، در جریان میباشد که ان شاءالله به یاری خداوند لایزال در آینده قریب به هموطنان گرامی و علاقه مندان کامپیوتر تقدیم خواهد گردید .

ناگفته نباید گذاشت، از اینکه پروگرام محاسبوی کمپیوتر (لوتس) برای مرتبه اول به لسان دری، باوجود عدم تجربه کتاب نویسی تهیه و ترجمه گردیده است ، امکان دارد که دارای اغلاط زیادی باشد . بناءً از تمام علاقه مندان کمپیوتر آرزومندم تا در صورت پیدا نمودن اشتباهات مارا طور شفاهی و یا کتبی در جریان قرار بدهند . تا در آینده در چاپ بعدی آن در نظر گرفته شود .

و من الله التوفیق

انجنیر محمدداود سلطانی

استاد کمپیوتر پروگرام تربیه قوای بشری (MTP)

پروگرام تربیہ قوای بشری

پروگرام محاسبہ سبوی کمپیوٹر (لکچر)

تألیف و ترجمہ توسط: انجنیر محمد داؤد سلطان

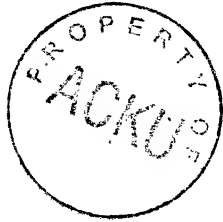
نورمیل ۱۳۲۰ھ ہجری

چاپ اول

پروگرام تربیہ قوای بشری

پروگرام محاسبوی کمپیوتر

(لوتس 123)

تالیف و ترجمہ توسط : انجنیر محمد داؤد سلطانی

نور ۱۲۷۰ هـ ، ش

چاپ اول

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
الف	* مقدمه
ب	* پیشگفتار
۱	* پروگرام لوتس 123
	* شروع نمودن پروگرام لوتس 123 در کمپیوتریکه دارای دو فلاپی
۲	دیراف باشد
	* شروع نمودن پروگرام لوتس 123 در کمپیوتریکه دارای
۲	Hard Drive باشد
۳	* ظاهر نمودن مینوی اصلی پر گرام
۳	* خارج شدن از پروگرام لوتس 123
۴	* ورق کار
۵	* حرکت Cell Pointer
۷	* تایپ نمودن معلومات
۷	* انواع معلومات
۸	* داخل نمودن Label
۹	* داخل نمودن فورمول ها
۹	* تعیین نمودن Label - Prefix
۱۱	* تعیین اندازه يك ستون
۱۱	* تعیین اندازه تمام ستون ها
۱۲	* اضافه نمودن قطار
۱۲	* اضافه نمودن ستون

صفحه	عنوان
۱۳	* پاك نمودن سكرين
۱۳	* پاك نمودن قطار و ستون
۱۴	* نمبر زدن قطار ها
۱۵	* ظاهر نمودن حالت ستندرد پروگرام لوتس
۱۵	* پاك نمودن فايل
۱۶	* كاپي نمودن فايل
۱۶	* ثبت نمودن فايل
۱۷	* ظاهر نمودن فايل
۱۷	* چاپ نمودن فايل
۱۸	* جمع نمودن نمبرها
۱۹	* تفريق نمودن نمبر ها
۱۹	* ضرب و تقسيم نمودن نمبر ها
۱۹	* فورمول محاسبه نمودن اوسط
۲۰	* فورمول دريافت بلندترين نمبر
۲۰	* فورمول دريافت كمترين نمبر
۲۱	* كومنند حركت دادن
۲۲	* كار نمودن از پروگرام لوتس به DOS و برعكس آن
۲۲	* كاپي نمودن از يك فايل به فايل ديگر
۲۳	* طريقه دوم پاك نمودن فايل
۲۳	* لست نمودن فايل
۲۴	* تعين نمودن خانه اعشاريه نمبر ها
۲۴	* تغيير دادن نمبر ها به شكل Scientific
۲۵	* علاوه نمودن واحد پول به نمبر ها

صفحه	عنوان
۲۶	* حرکت دادن Cell Pointer
۲۸	* تغییر دادن علامه پول
۲۹	* ظاهر نمودن فورمول ها به عوض قیمت ها
۲۹	* مخفی نمودن ورق کار
۳۰	* ثبت نمودن يك قسمت از فایل
۳۰	* قفل نمودن سند
۳۱	* ظاهر نمودن فایل قفل شده
۳۱	* از بین بردن شفر (نشانی) فایل
۳۲	* تغییر دادن شفر (نشانی) فایل
۳۲	* مخفی نمودن ستون ها
۳۳	* تغییر دادن دیراف و طریقه دوم آن
۳۴	* دسته بندی نمودن (Sorting)
۳۵	* انتقال دادن از يك جا به جای دیگر
۳۶	* به دو حصه تقسیم نمودن سکرین
۳۷	* ثابت قرار دادن عنوان
۳۸	* سرورقی و پاورقی
۳۹	* حاشیه
۴۱	* تعیین نمودن اندازه صفحه
۴۲	* نام ساحه و کومند Table
۴۳	* پیدا نمودن ریکارد ها
۴۴	* توابع ریاضی
۴۵	* محاسبه نمودن سین ، کوساین و تانجنت يك زاویه

صفحه	عنوان
۴۶	* دریافت نمودن زوایای مثلثاتی
۴۷	* لوگارتیم ، قیست مطلقه و جذر
۴۸	* بوجود آوردن و ظاهر نمودن گراف
۵۰	* رسم نمودن خط های افقی و عمودی در روی گراف
۵۲	* عنوان گراف
۵۳	* ظاهر نمودن گراف بصورت رنگه
۵۴	* ثبت نمودن گراف و ظاهر نمودن گراف
۵۶	* پاک نمودن گراف
۵۶	* اشارات مخصوص گراف
۵۸	* چاپ نمودن گراف
۶۱	* چاپ نمودن گراف دو چند کلانتر از حالت عادی
	* اندال دادن ویا ترجمه نمودن فایل ها از پروگرام dBASE III
۶۴	* به 123 و برعکس آن